

CARLO GOLDONI

KAVINĖ

Trijų veiksmy komedija

Iš italų kalbos vertė

VERTĖJAS NEŽINOMAS

VEIKĖJAI

Ridolfas – kavinės šeimininkas

Don Marcijus – Neapolio bajoras

Eudženijus – pirklys

Plaminijus – pasivadinęs grafu Leandru

Plačida – Plaminijaus žmona

Vitorija – Eudženijaus žmona

Pandolfas – lošyklos šeimininkas

Lizaura – šokėja

Trapola – Ridolfo tarnas

Kirpėjo tarnas

Antrasis kavinės tarnas

Policijos seklys

Viešbučio tarnai – nebylūs veikėjai

Kavinės patarnautojai – nebylūs veikėjai

Veiksmas vyksta plačioje Venecijos gatvėje. Scenos gilumoje trys namai: viduryje – kavinė, dešinėje – kirpykla, kairėje – lošykla, viršum jų kambariai, priklausantys apačioje esančiai patalpai. Kambarių langai išeina į gatvę. Dešinėje – arčiau žiūrovų salės (anapus gatvės) – šokėjos namai, kairėje – viešbutis.

PIRMAS VEIKSMAS

Pirma scena

Ridolfas, Trapola ir kiti tarnai.

RIDOLFAS. Žvaliau, vyručiai, vikriau sukėtės, maloniai ir mandagiai aptarnaukite svečius. Jei tarnai geri, ir kavinę žmonės mielai lanko.

TRAPOLA. Iš teisybės, šeimininke, aš ne taip esu sudėtas, kad anksti keltis galėčiau.

RIDOLFAS. Ką darysi, reikia. Kas gi svečiams patarnaus? Žmonės iš pat ryto renkasi – krautuvinkai ateina, jūrininkai, visi kas nuo ankstumos turi duoną užsidirbti.

TRAPOLA. Juokas ima, kai pamatai, kaip tie nešikai susėda kavos gerti.

RIDOLFAS. Mat, tokia mada atėjo: anksčiau buvo mada degtinę gerti, o dabar kavą.

TRAPOLA. Toji senjora, kuriai aš kas rytą nešu kavą, kiekvieną sykį prašo manęs, kad aš nupirkčiau už keturis solidus jai malkų, o kavą vis dėlto geria.

RIDOLFAS. Na, ką gi padarysi. Noras dėtis prašmatniu – yda, kuri niekad neišnyks.

TRAPOLA. Kol dar nieko nematyti, būtų galima nusnūsti kokią valandėlę.

RIDOLFAS. Tuoju imsi žmonės rinktis, jau visai nebe anksti. Negi nematai? Kirpykla jau atidaryta, jau ten visi sukrutę. Žiūrėk, ir lošykla jau atvira.

TRAPOLA. Seniai atvira. Ten naktinė užėiga.

RIDOLFAS. Taigi, Pandolfas krauna sau pinigus.

TRAPOLA. Tam šuniui viskas naudą neša – ir kortos, ir gudrybės, ir bičiulystė su sukčiais. Kas tik pas jį užėina, visus pinigus palieka.

RIDOLFAS. Tokio pelno nėra ko pavydėti. Iš svetimo gero neprasikursi.

TRAPOLA. Vargšas senjoras Eudženijus. Gudriai jam kišenes apkraustė.

RIDOLFAS. Na, matai, negi tas žmogus sąžinę turi. Eudženijaus žmona – jauna moteriškė, graži, protinga, o jis laksto paskui kiekvieną sijoną ir dar lošia kaip galvą pametęs.

TRAPOLA. Baisus čia daiktas. Negi negalima truputį paišdykauti.

RIDOLFAS. Lošia su tuo grafu Leandru ir tikriausiai jam pralošia.

TRAPOLA. Taigi, o jau apie grafą gero žodžio nepasakysi.

RIDOLFAS. Na, eikit kavos malti ir šviežios užvirinkit.

TRAPOLA. O kur vakarykštę dėsime?

RIDOLFAS. Ne, ne, išvirkit geresnės.

TRAPOLA. Klausykit šeimininko, mano atmintis šlubuoja – ar seniai jūs savo kavinę atidarėt?

RIDOLFAS. Pats žinai. Bus jau aštuoni mėnesiai.

TRAPOLA. Vadinasi, jau metas pasikeisti.

RIDOLFAS. Ką čia paistai? Kaip pasikeisti?

TRAPOLA. Nagi, iš pradžių kiekvienoj kavinėj kava būna puiki, o po pusmečio ir vanduo vėsesnis, ir pati kava skystesnė. *(Išeina).*

RIDOLFAS. Tai piktadarys. Ką gi visai neblogai kur linksmų plaučių žmogus atsiranda, ten ir lankytojai plūsta.

Antra scena

Ridolfas ir Pandolfas (Išeina iš lošyklos, trindamas akis, tarsi tik iš miego pabudęs).

RIDOLFAS. Senjore Pandolfai, gal norite kavos?

PANDOLFAS. Mielai išgerčiau.

RIDOLFAS. Vyručiai, atneškite kavos senjorui Pandolfui! Prašom sėstis.

PANDOLFAS. Ne, ne, tik išgersiu ir tučtuojau vėl grįšiu prie darbo.

(Berniukas paduoda kavos Pandolfui.)

RIDOLFAS. Pas jus lošia?

PANDOLFAS. Prie dviejų stalų.

RIDOLFAS. Kodėl taip anksti?

PANDOLFAS. Dar nuo vakar vakaro.

RIDOLFAS. O ką lošia?

PANDOLFAS. Patį nekalčiausią lošimą – faraoną.

RIDOLFAS. Kaip sekasi?

PANDOLFAS. Man neblogai.

RIDOLFAS. Negi ir jūs lošiat?

PANDOLFAS. Taip, ir aš truputį buvau prisėdęs.

RIDOLFAS. Klausykit, bičiuli, aišku, nėra ko man kištis į svetimus reikalus, bet šeimininkui nedera lošti: pralošit – visi juokais, laimėsit – visi ims jus įtarinėti.

PANDOLFAS. Aš tik bijau, kad nesijuoktų, o įtarti tegu sau įtaria, kiek tik lenda, man nusispjaut.

RIDOLFAS. Mielas bičiuli, man jūsų gaila. Tokiu verslu versdamasis, netruksit ir į kalėjimą papulti.

PANDOLFAS. Aš daug nesigviešiu. Išlošiau du cechinus, ir gana.

RIDOLFAS. Tai šaunuolis. Vadinasi, po truputį putpelei plunksneles nešiojat, kad neimtų rėkti. O iš ko jūs išlošėt?

PANDOLFAS. Iš auksakalio padėjėjo.

RIDOLFAS. Negerai, labai negerai! Vogtus pinigus išlošėt – padėjėjas vogė iš meistro.

PANDOLFAS. Susimildamas, tik nemokykit manęs. Kas kvailas, tas tegu namie sau sėdi. O pas mane gali lošti visi, kas tik nori. Suktybės nėra, lošti aš moku, todėl džiaugiuosi išlošęs.

RIDOLFAS. Puiku! Ir toliau taip darykit! Ir senjoras Eudženijus lošė?

PANDOLFAS. Dar dabar tebelošia. Nevalgė vakarienės, nemiegojo ir visus pinigus pralošė.

RIDOLFAS. Vargšas vaikas. Kiek gi jis pralošė?

PANDOLFAS. Šimtą cechinų grynais, o dabar jau lošia skolon.

RIDOLFAS. O su kuo jis lošia?

PANDOLFAS. Su grafu.

RIDOLFAS. Ar su tuo?

PANDOLFAS. Taigi, su tuo.

RIDOLFAS. O dar su kuo?

PANDOLFAS. Tik dviese. Vienas prieš kitą susėdę.

RIDOLFAS. Vargšelis! Juk jis dar naujokas.

PANDOLFAS. O man kas rūpi! Daug sykių kortas keičia, man iš to pelnas.

RIDOLFAS. Argi doras žmogus gali sėdėti rankas sudėjęs ir žiūrėti, kaip kitam kailį lupa?

PANDOLFAS. Na, bičiuli, jei toks jautrus būsi, niekadosis pilnos mašnos neprikrausi.

RIDOLFAS. Ir nereikia. Ligi šiol dorai verčiausi. Pradėjau aš nuo keturių soldų, ir mano šeimininkui, senjoro Eudženijaus tėvui padedant, atidariau šitą kavinę. Noriu dorai gyventi ir sau verslo negadinti.

PANDOLFAS. Ir jūsų verslas be suktybės neapsieina.

RIDOLFAS. Kur apsieis: visur jų pasitaiko. Bet dori žmonės tokių kavinių nelanko, o pas mane nuolat ateina.

PANDOLFAS. Bet ir pas jus yra slaptų kambarių.

RIDOLFAS. Yra, bet jie nerakinami.

PANDOLFAS. Ir kavą duodat visiems, kas tik užėina.

RIDOLFAS. Prie puodelių nelimpa.

PANDOLFAS. Žinoma, juk jūs naujokas, tokia nekaltybė.

RIDOLFAS. Ką jūs čia šnekat?

(Eudženijaus balsas lošykloje: „Kortų!“)

PANDOLFAS. Tučtuojau.

RIDOLFAS. Susimildamas, nutempkit nuo stalo vargšą senjorą Eudženijų.

PANDOLFAS. Tegų jis nors paskutinius marškinius praloš, kas man rūpi. *(Eina į lošyklą).*

RIDOLFAS. Klausykit, bičiuli, o kavą į jūsų sąskaitą įrašyt?

PANDOLFAS. Ne, sulošim kortom.

RIDOLFAS. Ar aš kvailas!

PANDOLFAS. Negi neišgalit? Pats žinot, kiek naudos turit iš mano svečių. Nesuprantu, kaip jūs tokius niekus į galvą galit imti. (*Iššina*).

(*Ateina Donas Marcijus.*)

Trečia scena

Donas Marcijus ir Ridolfas.

RIDOLFAS. (*Sau*). Na, atėjo plepys.

DON MARCIJUS. Kavos!

RIDOLFAS. Tuoju atneš.

DON MARCIJUS. Kas girdėti, Ridolfai?

RIDOLFAS. Nežinau, senjore.

DON MARCIJUS. Negi pas jus dar niekas nebuvo užėjęs?

RIDOLFAS. Dar anksti.

DON MARCIJUS. Anksti? Jau dešimtą išmušė.

RIDOLFAS. Ne, senjore, dar ir aštuonių nėra.

DON MARCIJUS. Na, liaukis juokus krėtęs.

RIDOLFAS. Iš tikrųjų, dar nebuvo aštuonių.

DON MARCIJUS. Eik jau, asile.

RIDOLFAS. Nesiplūskit.

DON MARCIJUS. Aš pats skaičiavau ir sakau tau – išmušė dešimtą. Še, pažiūrėk į laikrodį, niekada nevēluoja. (*Rodo savo laikrodį*).

RIDOLFAS. Jeigu jau jūsų laikrodis gerai eina, pasižiūrėkit į jį: rodo be penkiolikos aštuonias.

DON MARCIJUS. Negali būti. (*Žiūri į laikrodį*).

RIDOLFAS. Na, ką pasakysit?

DON MARCIJUS. Vėluoja. Dabar dešimta. Pats girdėjau.

RIDOLFAS. O kur jūs laikrodį pirkot?

DON MARCIJUS. Iš Londono užsisakiau.

RIDOLFAS. Vaje, kaip jus apgavo!

DON MARCIJUS. Mane apgavo? Koku būdu?

RIDOLFAS. Prastą laikrodį atsiuntė.

DON MARCIJUS. Kodėl prastą? Čia pats geriausias laikrodis, kokį Kuoras yra padirbęs.

RIDOLFAS. Jei jis toks geras, kodėl dvi valandas vėluoja?

DON MARCIJUS. Jis puikiai eina ir nė trupučio nevėluoja.

RIDOLFAS. Bet jis rodo be penkiolikos aštuonias, o jūs pats sakėt, kad dabar dešimt.

DON MARCIJUS. Mano laikrodys gerai eina.

RIDOLFAS. Vadinasi, dabar aštuonios, kaip sakiau.

DON MARCIJUS. Koks tu akiplėša. Mano laikrodys gerai eina, o tu meluoji. Žiūrėk, kad aš tau ko nors į galvą nepaleisčiau.

(Berniukas atneša kavą.)

RIDOLFAS. Kava paduota. *(Sau).* Tai galvijas.

DON MARCIJUS. Ar senjoras Eudženijus dar nepasirodė?

RIDOLFAS. Dar ne, senjore.

DON MARCIJUS. Niekas kitas jam ir nerūpi, tik namie sėdėti ir su žmonele burkuoti. Lipte prilipęs prie žmonos. Tik žmona ir žmona. Žmonės jau juokiasi. Niekur jo nesutiksi. Toks nuobodus pasidarė. Draugų jam nebereikia. Tik žmona ir žmona. *(Geria kavą).*

RIDOLFAS. Ne su žmona jis! Kiaurą naktį čia, pas Pandolfą, lošė.

DON MARCIJUS. Aš ir sakau. Tik lošti ir lošti *(atiduoda puoduką ir stojasi).* Vakar slapčia buvo pas mane užbėgęs: prašė paskolint dešimt cechinių ir žmonos auskarus paliko užstato.

RIDOLFAS. Tik pagalvokit pats: vargas kiekvieną gali užklupti, bet niekas nenori, kad visi sužinotų, todėl ir kreipiasi į tokius žmones, kurie neplepa.

DON MARCIJUS. O, aš niekam nepasakoju. Aš mielai noru kiekvienam padedu, nemaž nesigirdamas. Štai, jo žmonos auskarai. Daviau jam dešimt cechinių. Kaip manai, ar verti jie tiek? *(Rodo auskarus dėžutėje).*

RIDOLFAS. Neišmanau: turbūt verti.

DON MARCIJUS. Ar tavo tarnas namie?

RIDOLFAS. Namie.

DON MARCIJUS. Pašauk jį. Ei! Trapola!

Ketvirta scena

Trapola (kavinėje) ir tie patys.

TRAPOLA. Aš čia!

DON MARCIJUS. Eikš, nubėk pas auksakalį ir parodyk jam tuos auskarus – čia senjoro Eudženijaus žmonos auskarai, – ir mano vardu paklauskit, ar jie verti dešimt cechinių, kuriuos aš daviau užstato už juos.

TRAPOLA. Tučtuojau. Vadinasi, čia senjoro Eudženijaus žmonos auskarai.

DON MARCIJUS. Taip, jie dabar visai nuskurdo, miršta badu.

TRAPOLA. Ir senjoras Eudženijus visiems apie save pasakoja?

DON MARCIJUS. Aš toks žmogus, kuriam visas paslaptis galima patikėti.

TRAPOLA. O aš toks žmogus, kuriam nieko negalima patikėti.

DON MARCIJUS. Kodėl?

TRAPOLA. Todėl, kad turiu vieną ydą – visiems viską nesivaržydamas pasakoju.

DON MARCIJUS. Blogai, labai blogai. Jei daug plepėsi, niekas tau nieko nepatikės.

TRAPOLA. Juk jūs man pasakėt, vadinasi, ir aš kam nors galiu pasakyti.

DON MARCIJUS. Eik, pažiūrėk, ar kirpėjas dabar neužimtas?

TRAPOLA. Tuoju. *(Sau).* Išgėrė kavos už dešimt kvatrinų ir dabar užsigėidė liokajaus už tuos pačius pinigus. *(Eina pas kirpėją).*

DON MARCIJUS. Sakyk, Ridolfai, ką veikia toji šokėja, jūsų kaimynė?

RIDOLFAS. Iš teisybės, nežinau.

DON MARCIJUS. Man žmonės sakė, kad grafas Leandras ją išlaiko.

RIDOLFAS. Senjore, kava užvirė. *(Jeiina į kavinę).*

Penkta scena

Trapola ir Donas Marcijus.

TRAPOLA. Kirpėjas užsiėmęs, bet kai tik šitą sutvarkys, tuojau senjore, imsis jūsų šviesybės.

DON MARCIJUS. Sakyk, ar nieko negirdėjai apie jūsų kaimynę šokėją?

TRAPOLA. Apie senjorą Lizaurą?

DON MARCIJUS. Taigi.

TRAPOLA. Ir girdėjau, ir negirdėjau.

DON MARCIJUS. Papasakok ką nors.

TRAPOLA. Jei plepėsi apie svetimus reikalus, niekas manimi nebepasitikės.

DON MARCIJUS. Man gali sakyti. Juk žinai, nesu plepys. Ar grafas Leandras ją lanko?

TRAPOLA. Būna tam tikru laiku.

DON MARCIJUS. Ką reiškia „tam tikru laiku“?

TRAPOLA. Pasirenka tokį laiką, kad nesukeltų įtarimų.

DON MARCIJUS. Taip, taip; suprantu. Jis geros širdies ir nenori, kad žmonės imtų plakti ją liežuvium.

TRAPOLA. Taigi, kad netrukdytų jai: mat, ir jis naudos turi iš jos pelningo verslo.

DON MARCIJUS. To betrūko. Oi, koks tu piktas! Eik greičiau, nunešk auskarus.

TRAPOLA. Tikriausiai auksakaliui galima sakyti, kad čia senjoro Eudženijaus žmonos auskarai?

DON MARCIJUS. Taip ir pasakyk.

TRAPOLA. *(Sau).* Mudu su donu Marcijum turim nuostabių paslapčių. *(Išeina).*

Šešta scena

Donas Marcijus, paskiau Ridolfas.

DON MARCIJUS. Ridolfai!

RIDOLFAS. Senjore!

DON MARCIJUS. Jei tu nieko nežinai apie šokėją, aš tau kai ką papasakosiu.

RIDOLFAS. Teisybę pasakius, svetimi reikalai man nerūpi.

DON MARCIJUS. Kai ką žinoti praverstų. Ją globoja grafas Leandras, o už savo globą ima mokestį iš jos pajamų. Jai jis nieko neišleidžia, tik pats vargšėlę apiplėšia, ir iš jo malonės ji priversta daryti tai, ko daryti nederą. Tikras plėšikas!

RIDOLFAS. Bet aš čia būnu kiaurą dieną ir galiu užtikrinti, kad, išskyrus grafą Leandrą, niekas ten nesilanko.

DON MARCIJUS. Eik, tu kvaily, kvaily, juk yra dar kiemo durys. Pro jas plūste plūsta. Kiemo durys yra, kvaily!

RIDOLFAS. Man tik kavinė rūpi. Nė motais man, ar jos namuose kiemo durys yra, ar jų nėra. Nenoriu kištis į svetimus reikalus.

DON MARCIJUS. Tai galvijai! Su kuo tu kalbi? *(Stojasi).*

RIDOLFAS. Atleiskit, bet negi turėčiau jums meluoti.

DON MARCIJUS. Duok stiklą likerio!

RIDOLFAS. *(Sau).* Tas pokalbis atsieis man du soldus. *(Duoda ženklą berniukui, kad atneštų likerio).*

DON MARCIJUS. *(Sau).* Visiems papasakosiu apie šokėją, kad žinotų, kas ji per viena.

RIDOLFAS. Likeris paduotas.

DON MARCIJUS. Pro kiemo duris plūste plūsta. *(Geria likerį).*

Iš lošyklos išeina Eudženijus, netvarkingai apsirengęs, nusiminęs.

Septinta scena

DON MARCIJUS. Pagarba, senjore Eudženijau!

EUDŽENIJUS. Kelinta valanda?

DON MARCIJUS. Išmušė dešimtą.

EUDŽENIJUS. Kavos!

RIDOLFAS. Tuoju atneš. *(Eina į kavinę).*

DON MARCIJUS. Kaip sekasi, drauguži?

EUDŽENIJUS. *(Nepastebėjęs jo).* Kavos!

DON MARCIJUS. Prasilošėt?

EUDŽENIJUS. *(Garsiai).* Kavos!

DON MARCIJUS. *(Sau).* Suprantu, visiškai prasilošė. *(Sėdasi).*

Iš lošyklos išeina Pandolfas.

Aštunta scena

PANDOLFAS. Senjore Eudženijau, vieną žodelį. *(Eina į šalį).*

EUDŽENIJUS. Žinau, ką norit pasakyti. Aš pralošiau trisdešimt cechinų skolon. Aš doras žmogus, gražinsiu.

PANDOLFAS. Bet grafas laukia. Jis bijo, kad pinigai žus ir nori, kad jūs užmokėtumėt.

DON MARCIJUS. *(Sau).* Kažin ką atiduočiau, jei galėčiau išgirsti jį kalbant.

RIDOLFAS. Štai jūsų kava.

EUDŽENIJUS. Duokit. *(Pandolfui).* Aš jam pralošiau šimtą cechinų grynais, jis ne veltui sėdėjo kiaurą naktį.

PANDOLFAS. Argi taip kalba lošėjai? Jūs, senjore, geriau už mane žinote lošimo taisykles.

RIDOLFAS. Senjore, kava atauš.

EUDŽENIJUS. Palikit mane ramybėje.

RIDOLFAS. Jei jūs nenorit...

EUDŽENIJUS. Eikit sau!

RIDOLFAS. Aš pats išgersiu. *(Ima kavą).*

DON MARCIJUS. *(Ridolfui).* Ką sako?

Ridolfas neatsako.

EUDŽENIJUS. Taip, aš žinau, kad praloštus pinigus reikės grąžinti, jei jų neturi.

PANDOLFAS. Klausykit, aš galėčiau išgelbėti jūsų reputaciją ir gauti trisdešimt cechinių.

EUDŽENIJUS. Nuostabu. (*Šaukia*). Kavos!

RIDOLFAS. Reikia kavą išvirti.

EUDŽENIJUS. Jau tris valandas prašau kavos, o jūs vis dar neišvirėt.

RIDOLFAS. Aš buvau atnešęs, bet jūs nuvarėt mane.

EUDŽENIJUS. Susimildamas, sakykit pagaliau, duosit ar neduosit man kavos? Na, greičiau!

RIDOLFAS. Kai išvirsiu, duosiu. (*Išeina*).

EUDŽENIJUS. (*Pandolfui*). Pandolfai, mieliausias, gaukit man trisdešimt cechinių.

PANDOLFAS. Turiu draugą, kuris gal ir duotų, bet reikės užstato ir procentų.

EUDŽENIJUS. Žinoma, užstato reikės. Ant Rialto tilto sandėliuose aš turiu prekių, jos ir bus geriausias laidas: kai parduosiu, užmokėsiu.

DON MARCIJUS. (*Sau*). Užmokėsiu. Pasakė, užmokėsiu. Skolon prasilošė.

PANDOLFAS. Gerai, o kokie procentai?

EUDŽENIJUS. Patys sutarkit, tik kad nebūtų per dideli.

PANDOLFAS. Klausykit, mažiau kaip cechinę per savaitę negalima mokėti.

EUDŽENIJUS. Cechinę per savaitę?

RIDOLFAS. (*Duoda kavą*). Štai kava!

EUDŽENIJUS. Eikit sau!

RIDOLFAS. Vėl tas pats.

EUDŽENIJUS. Cechinę per savaitę?

RIDOLFAS. Gersit ar negersit?

EUDŽENIJUS. Traukitės, kol dar nešliukšterėjau į akis.

RIDOLFAS. (*Sau*). Vargšelis, nuo lošimo visai galva apsisuko. (*Neša kavą į kavinę*).

DON MARCIJUS. (*Atsistoja ir eina prie Eudženijaus*). Senjore Eudženijau, čia koks ginčas? Gal aš galėčiau išspręsti?

EUDŽENIJUS. Ne, senjore Don Marcijau, susimildamas. Palikit mane.

DON MARCIJUS. Jei ko reikia, tik įsakykit.

EUDŽENIJUS. Man nieko nereikia.

DON MARCIJUS. Pone Pandolfai, ko jūs ten deratės su senjoru Eudženijum?

PANDOLFAS. Turiu tokį mažą reikaliuką ir nenoriu, kad visas miestas apie jį žinotų.

DON MARCIJUS. Aš senjoro Eudženijaus draugas, žinau visus jo reikalus, jis žino, kad aš nesu nieko niekam išplepėjęs. Aš jam daviau dešimt cechinių užstatą už auskarus, baisybę, a? Ir niekam apie tai nepasakojau.

EUDŽENIJUS. Ir dabar galėtumėt nepasakoti.

DON MARCIJUS. O, nuo pono Pandolfo nėra ko slėpti. Jūs prasilošėt skolon? Ar jums kartais nereikia pinigų? Aš čia!

EUDŽENIJUS. Taip, aš pralošiau trisdešimt cechinų.

DON MARCIJUS. Trisdešimt ir dar dešimt, kuriuos aš jums daviau, – viso labo keturiasdešimt. Auskarai tiek neverti.

PANDOLFAS. Aš gausiu trisdešimt cechinų.

DON MARCIJUS. Puiku! Gaukit keturiasdešimt, atiduosit man dešimt, o aš jums gražinsiu auskarus.

EUDŽENIJUS. *(Sau).* Tegu mane galas griebia. Kad aš su juo susidėjau.

DON MARCIJUS. O kodėl jūs nenorit imti tų pinigų, kuriuos jums siūlo Pandolfas?

EUDŽENIJUS. Todėl, kad jis prašo cechino per savaitę.

PANDOLFAS. Man pačiam nieko nereikia: tokiom sąlygom pinigų skolina mano draugas.

EUDŽENIJUS. Klausykit, štai, ką pasakysiu, pasišnekėkit su grafu, paprašykit, kad jis man duotų dvidešimt keturias valandas, aš doras žmogus, sumokėsiu skolą.

PANDOLFAS. Man rodo, jis turi skubiai išvažiuoti ir pareikalaus, kad pinigai būtų tučtuojau sumokėti.

EUDŽENIJUS. Jei galėčiau parduoti vieną ar du brokato rietimus, tuojau atsiteisčiau.

PANDOLFAS. Galiu surasti jums pirkėją.

EUDŽENIJUS. Taip, bičiuli, susimildamas suraskit, neliksiu jums skolingas.

PANDOLFAS. Tik pasakysiu vieną žodelį grafui ir tučtuojau eisiu. *(Eina į lošyklą).*

DON MARCIJUS. Ar daug pralošėt?

EUDŽENIJUS. Šimtą cechinų aš jam sumokėjau, o trisdešimt likau skolingas.

DON MARCIJUS. Atiduokit man tuos dešimt cechinų, kuriuos paėmėt.

EUDŽENIJUS. Nespauskit manęs: pats užmokėsiu tuos jūsų dešimt cechinų.

PANDOLFAS. *(Iš lošyklos su apsiaustu ir skrybėle).* Grafas snaudžia, padėjęs galvą ant stalo, o aš tuo tarpu eisiu pažiūrėti, gal ką nors jums surasiu! Jei grafas nubus, berniukas jam viską paaiškins. Jūs niekur neišeisit?

EUDŽENIJUS. Lauksiu štai čia.

PANDOLFAS. *(Sau).* Apsiaustas jau visai senas, tikriausiai dabar galėsiu naują nusipirkti. *(Išeina).*

Devinta scena

Don Marcijus, Eudženijus, vėliau Ridolfas.

DON MARCIJUS. Eikite čia, sėskitės, išgersim kavos.

EUDŽENIJUS. Kavos! *(Sėdasi).*

RIDOLFAS. Kas čia per pokštai, senjore Eudženijau! Kodėl jūs įsigeidėt tyčiotis iš manęs?

EUDŽENIJUS. Drauguži, užjaukite mane, aš toks išsiblaškęs.

RIDOLFAS. Ak, mielas senjore Eudženijau! Jei būtumėt manęs paklausęs, nebūtumėt įkliuvęs į tokią bėdą.

EUDŽENIJUS. Jūsų teisybė, ką čia ir besakysi.

RIDOLFAS. Eisiu paruošti jums kavos, o paskui pasišnekėsime. (*Eina į kavinę*).

DON MARCIJUS. Ar pažįstat šitą kuklią šokėją? Grafas ją išlaiko.

EUDŽENIJUS. Bepigu išlaikyti, kai cechinių šimtus išlošia.

DON MARCIJUS. Aš viską sužinojau.

EUDŽENIJUS. O kaipgi sužinojot?

DON MARCIJUS. O aš viską žinau. Nieko nuo manęs nepaslėpsi. Žinau, kada ateina, kada išeina, kiek duoda. Viską žinau.

EUDŽENIJUS. Ar ji tik grafą teturi?

DON MARCIJUS. Oi, oi. Jos namuose yra antros, kiemo durys.

RIDOLFAS. (*Iš kavinės*). Štai jums trečią sykį kava.

DON MARCIJUS. Na, Ridolfai, ką tu pasakysi? Ar pažįstu aš tą šokėją, ar nepažįstu?

RIDOLFAS. Aš dar sykį jums kartoju – man tatai nerūpi.

DON MARCIJUS. Žinoti viską, kas pasauly dedasi – čia man lygių nėra. Jei norit žinoti, kaip gyvena tos visos dainininkės ir šokėjos, ateikit manęs pasiklaudyti.

EUDŽENIJUS. Vadinasi, toji šokėja mikli paukštytė.

DON MARCIJUS. Aš viską sužinojau. Tokia uogelė kaip ji, kiekvienai burnai saldi. Na, Ridolfai, sakyk, ar aš pažįstu ją?

RIDOLFAS. Jeigu kviečiat mane liudininku, turiu sakyti teisybę. Visi kaimynai laiko ją gera moterimi.

DON MARCIJUS. Gera moterimi! Gera moterimi!

RIDOLFAS. Sakau jums, niekas į jos namus nevaikšto.

EUDŽENIJUS. Taip, atrodo, ji lyg visai padori mergina.

DON MARCIJUS. Padori! Išlaiko grafą, lanko ją visi, kas tik nori.

EUDŽENIJUS. Aš kelis sykius bandžiau ją kalbinti, bet nepavyko. Kiekvieną kartą geriu čia kavą, bet nė karto nemačiau, kad būtų kas pas ją užėjęs.

DON MARCIJUS. Negi nežinot, kad jos namuose yra slaptos durys iš gretimos gatvės?

EUDŽENIJUS. Gerai jau, gerai.

DON MARCIJUS. Žinoma, yra.

Ateina berniukas iš kirpyklos.

Dešimta scena

Kirpėjo berniukas ir tie patys.

BERNIUKAS. Pone, jei norit skustis, malonėkit užėti: šeimininkas laukia.

DON MARCIJUS. Einu. Taip ir yra, kaip jums sakiau. Einu skustis, o paskui dar daugiau papasakosiu. *(Eina į kirpyklą).*

EUDŽENIJUS. Na, Ridolfai, ką pasakysit? Negražiai šneka apie šokėją.

RIDOLFAS. Negi jus tikit, ką kalba senjoras donas Marcijus? Juk puikiai pažįstat jo liežuvį.

EUDŽENIJUS. Žinau, kad jam liežuvis prie gomurio nesilaiko: bet jis taip drąsiai šneka, jog norom nenorom pagalvoji – gal čia teisybė.

RIDOLFAS. Žiūrėkit, antai durys iš skersgatvio. Iš čia matyti, ir, kaip doras žmogus, galiu jums prisiekti, kad niekas pro jas nevaikšto.

EUDŽENIJUS. Bet grafas ją išlaiko?

RIDOLFAS. Grafas užaina pas ją: bet žmonės šneka, kad jis ketinąs ją vesti.

EUDŽENIJUS. Vadinasi, nieko blogo nėra: bet donas Marcijus sako, kad pas ją visi vaikšto.

RIDOLFAS. O aš sakau, kad niekas nevaikšto.

DON MARCIJUS. *(Iš kirpyklos, išmuilintu veidu, su servetėle ant kaklo).* Sakau jums – pro užpakalines duris.

BERNIUKAS. Pone, vanduo atauš.

DON MARCIJUS. Pro anas duris.

Vienuolikta scena

Eudženijus ir Ridolfas.

RIDOLFAS. Pagaliau išėjo tas pusprotis.

EUDŽENIJUS. Nežinau, kodėl jam rūpi tik svetimos bėdos.

RIDOLFAS. Matot, proto jis menko, darbo neturi, tai ir galvoja vis apie kitus.

EUDŽENIJUS. Laimingi tie, kurie jo nepažįsta.

RIDOLFAS. Tai ko jūs, senjore Eudženijau, su juo prasidedat? Negi neturėjot, iš kur pasiskolinti tų dešimt cechinų?

EUDŽENIJUS. Jau ir jūs žinot?

RIDOLFAS. Jis čia viešai visiems pasakojo.

EUDŽENIJUS. Bičiuli mano mielas, juk žinot, kaip būna: kaip bėda užklumpa, visų pagalbos prašai.

RIDOLFAS. Štai ir šįryt, kiek man teko nugirsti, jūs ir vėl neapgalvotai prašėte pagalbos.

EUDŽENIJUS. Negi jūs manot, kad Pandolfas ketina mane apgauti?

RIDOLFAS. Matot, jo toks verslas, kad iš jo visko gali sulaukti.

EUDŽENIJUS. Ką man daryti? Turiu užmokėti trisdešimt cechinių, kuriuos pralošiau. Iš dono Marcijaus išsivaduoti noriu. Dar ir kitokių bėdų turiu: jei pavyks parduoti du rietimus brokato, viskas susitvarkys.

RIDOLFAS. O koks tas brokatas, kurį parduoti ketinat?

EUDŽENIJUS. Padujos brokatas, keturiolika lyrų už pėdą.

RIDOLFAS. Jei norit, galiu patyliukais parduoti.

EUDŽENIJUS. Būčiau jums labai dėkingas.

RIDOLFAS. Tik laiko duokit ir leiskit laisvai veikti.

EUDŽENIJUS. Laiko? Mielai. Bet grafas laukia savo trisdešimt cechinių.

RIDOLFAS. Žinot ką, įsakykit duoti man du gabalus brokato, o aš jums užmokėsiu trisdešimt cechinių.

EUDŽENIJUS. Bičiuli mieliausias, nežinau, nė kaip jums dėkoti. Pasistengsiu nelikti skolingas.

RIDOLFAS. Man nieko nereikia. Aš padėdu jums, prisimindamas jūsų tėvelį, kuris mane ant kojų pastatė. Negaliu žiūrėti, kaip tie šunys jus drasko.

EUDŽENIJUS. Jūs labai geras žmogus.

RIDOLFAS. Rašykit paliepipimą.

EUDŽENIJUS. Sakykit, ką rašyti.

RIDOLFAS. Kuo vardu vyriausias jūsų pardavėjas?

EUDŽENIJUS. Paskvinas de Kavolis.

RIDOLFAS. *(Diktuoja Eudženijui laišką).* Paskvinai de Kavoli... išduokit ponui Ridolfui Gamboniui du gabalus Padujos brokato... tokio, koks jam patiks... kad jis juos parduotų mano sąskaita... Kadangi jis davė man trisdešimt cechinių. Parašykit čia datą ir pasirašykit.

EUDŽENIJUS. Parašiau.

RIDOLFAS. Jūs manimi pasitikit?

EUDŽENIJUS. Na, ką jūs čia dar šnekat. Gal jūs nenorit?

RIDOLFAS. Ir aš jums pasitikiu. Štai trisdešimt cechinių *(atskaičiuoja jam trisdešimt cechinių).*

EUDŽENIJUS. Aš jums be galo dėkingas.

RIDOLFAS. Senjore Eudženijau, duodu jums pinigų, kad jūs galėtumėte tesėti savo žodį. Tik leiskit tarti jums porą žodelių iš širdies. Tokiu keliu eidamas tikrai pražūsit. Prarasit kreditą, netruksit ir visai bankrutuoti. Liaukitės lošę, meskit blogus draugus, rūpinkitės prekyba, šeima, ateikite pagaliau į protą. Aš paprastas žmogus, ir nors jums iš geros širdies šį bei tą pasakiau, žinokit, iš geros širdies tą padariau. Pačiam bus geriau, jei paklausysit.

Dvylikta scena

EUDŽENIJUS. Ką gi, teisybę jis šneka. Ką pasakys vargšė mano žmonelė? Juk aš namie nenakvojau: o ji suka sau galvą, neišmanydama, kur aš. Kai vyras ilgai namo negrįžta, ko tos žmonės neprisigalvoja. Ji tikriausiai manė, kad aš su kitomis linksminuosiu, kad nuskendau, kad negrįžtu namo, bijodamas kreditorių. Žinau, kiek jį kenčia, mylėdama mane: ir aš ją myliu, tačiau laisvė man už viską brangesnė. Bet dabar matau, kad dėl tos laisvės visos bėdos. Jei gyvenčiau taip, kaip žmona pageidauja, visas klostytųsi kuo sklandžiausiai. Reikia pagaliau atsikvošėti ir liautis kvailiojus. Kelintą sykį aš jau šitaip kalbu. (*Pamato Lizaurą prie lango. Sau.*) Tegu galas! Koks orumas! Net šiurpas ima. Labas rytas, senjora.

LIZAURA. Labas rytas!

EUDŽENIJUS. Ar seniai, senjora, atsikėlėt?

LIZAURA. Ką tik.

EUDŽENIJUS. Kavos jau gėrėt?

LIZAURA. Dar anksti – negėriau.

EUDŽENIJUS. Jei norit, liepsiu jums nunešti.

LIZAURA. Ačiū. Nevarkit.

EUDŽENIJUS. Koks čia vargas. Berniuk, nunešk senjorai kavos, šokolado, visko, ko ji norės, aš užmokėsiu.

LIZAURA. Ačiū, ačiū. Ir kavos, ir šokolado aš namie išsiverdu.

EUDŽENIJUS. Ar jūsų šokoladas gardus?

LIZAURA. Puikus.

EUDŽENIJUS. Jūs mokate virti šokoladą?

LIZAURA. Mano kambarinei ne visada pasiseka.

EUDŽENIJUS. Jei leisit, aš ateisiu jos pamokyti.

LIZAURA. Be reikalo rūpinatės.

EUDŽENIJUS. Na, tai ateisiu pas jus šokolado gerti.

LIZAURA. Jums jis nepatiks.

EUDŽENIJUS. Man bet koks skanus. Įsileiskit mane valandėlei.

LIZAURA. Atleiskit, bet ne taip lengvai jau aš įsileidžiu.

EUDŽENIJUS. Tik pažiūrėkit! Na, jei norit, galiu per kiemo duris įeiti.

LIZAURA. Mano svečiai eina nesislėpdami.

EUDŽENIJUS. Įsileiskit, kam reikia tų scenų.

LIZAURA. Būkit malonus, senjore Eudženijau, ir pasakykit, ar nematėt grafo Leandro?

EUDŽENIJUS. Nemačiau.

LIZAURA. O gal jūs lošėt su juo šią naktį?

EUDŽENIJUS. Kam čia viešai kalbėti apie mūsų reikalus – įsileiskit, papasakosiu viską.

LIZAURA. Sakau jums, senjore, aš nieko neįsileidžiu.

EUDŽENIJUS. O gal reikia grafą leidimo prašyti? Aš jį pakviesiu.

LIZAURA. Jei aš klausiu, kur grafas, matyt, turiu priežasčių.

EUDŽENIJUS. Tuoju aš jį surasiu. Jis lošykloje miega.

LIZAURA. A, miega, tada netrukdykite jam.

Iš lošyklos išeina Leandras.

Trylikta scena

Leandras ir tie patys.

LEANDRAS. Ne, ne, nemiegu, aš čia ir begaliu atsistebėti senjoro Eudženijaus vikrumu.

EUDŽENIJUS. O ką jūs pasakysit apie šitos senjoros kuklumą? Neįsileidžia manęs ir baigta.

LEANDRAS. O kuo jūs laikot ją?

EUDŽENIJUS. Donas Marcijus sako, kad pas ją bet kas gali ateiti.

LEANDRAS. Meluoja ir donas Marcijus, ir visi, kas juo tiki.

EUDŽENIJUS. Na, gerai, tebus taip: bet jeigu jūs mane užtartumėt, gal ji teiktųsi mane įsileisti.

LEANDRAS. Verčiau atiduokit man trisdešimt cechinų.

EUDŽENIJUS. Trisdešimt cechinų aš atiduosiu. Kortų skolas galima grąžinti per dvidešimt keturias valandas.

LEANDRAS. Ar girdit, senjora Lizaura? Štai kokie tie ponai! O dar giriasi savo dorumu! Nė vieno soldžio neturi, o dar nori meilintis.

EUDŽENIJUS. Tokie jauni vyrai, kaip aš, maloningas grafe, žino, kad visada garbingai baigs tą, ką jau sykį pradėjo. Jeigu ji mane įsileistų, veltui laiko negaištų, ir jūs naudot turėtumėt. Štai pinigai, štai trisdešimt cechinų ir išmokit kalbėtis su garbingais žmonėmis. *(Išeina ir atsisėda kavinėje).*

LEANDRAS. Užmokėjai, tai gali sau kalbėti, kas ant seilės užėina. Man nerūpi. Atidarykit!

LIZAURA. O kur buvo jūs kiaurą naktį?

LEANDRAS. Atidarykit.

LIZAURA. Eikit velniop!

LEANDRAS. Atidarykit. *(Beria į skrybėlę cechinus taip, kad matytų Lizaura).*

LIZAURA. Na, šį kartą atidarysiu. (*Iššina ir atidaro*).

LEANDRAS. Teikėsi dėl šitų skrituliukų. (*Jeina į namą*).

EUDŽENIJUS. Jam galima, o man – ne. Na, kaip mane gyvą matot, vis tiek aš pas ją pateksiu.

Jeina Plačida, apsilikusi maldininkės rūbais.

Keturiolikta scena

Plačida ir Eudženijus.

PLAČIDA. Pasigailėkit vargšės maldininkės.

EUDŽENIJUS. To dar betrūko. Uždėjo dabar maldininkų mada.

PLAČIDA. Senjore, dėl dievo, sušelpkite mane.

EUDŽENIJUS. Nesuprantu, aš jūsų, senjora maldininke. Ar jūs tai darot savo malonumui, ar kokį nors tikslą turėdama?

PLAČIDA. Nei viena, nei kita.

EUDŽENIJUS. Kodėl jūs klajojat po pasaulį?

PLAČIDA. Vargas verčia.

EUDŽENIJUS. O ko jums trūksta?

PLAČIDA. Visko.

EUDŽENIJUS. Ir draugų?

PLAČIDA. Netrūktų draugų, jei vyras nebūtų manęs palikęs.

EUDŽENIJUS. Sena dainelė. Vyras paliko. O iš kur jūs kilusi, senjora?

PLAČIDA. Iš Pjemonto.

EUDŽENIJUS. O jūsų vyras?

PLAČIDA. Taip pat iš Pjemonto.

EUDŽENIJUS. O kuo jis vertėsi?

PLAČIDA. Tarnavo vieno pirklio kontoroje.

EUDŽENIJUS. Kodėl jis paliko jus?

PLAČIDA. Tingėjo dirbti.

EUDŽENIJUS. Pažįstu tą ligą, aš ir pats dar nuo jos nesu pasveikęs.

PLAČIDA. Senjore, padėkit man, pasigailėkit. Aš ką tik atėjau į Veneciją. Nežinau, kur man dingti: neturiu nei pažįstamų, nei pinigų, neišmanau, ką man daryti.

EUDŽENIJUS. Kodėl jūs atėjot į Veneciją?

PLAČIDA. Pažiūrėti, ar nerasiu to nedorėlio.

EUDŽENIJUS. Kuo jis vardu?

PLAČIDA. Plaminijus Ardentis.

EUDŽENIJUS. Ne, tokio negirdėjau.

PLAČIDA. Ar tik nebus jis pavardės pakeitęs.

EUDŽENIJUS. Gal vaikštinėdama po miestą, ir sutiksit jį, jeigu jis čia yra.

PLAČIDA. Pabėgs, vos tik mane pamatęs.

EUDŽENIJUS. Žinot ką – dabar karnavalas. Jūs užsidėkit kaukę. Taip greičiau jį surasit.

PLAČIDA. O kaip man tatai padaryti? Juk aš neturiu nei palydovo, nei kambario, kur galėčiau prisiglausti.

EUDŽENIJUS. *(Sau).* Suprantu dabar. Matyt, ir man teks paklajoti. *(Plačidai).* Jei norit, antai geras viešbutis.

PLAČIDA. Kaipgi aš eisiu į viešbutį, jei net už nakvynę negaliu užsimokėti?

EUDŽENIJUS. Mieloji maldininke, jei norit, galiu jums duoti pusę dukato.

PLAČIDA. Ačiū jums už gerą širdį. Bet labiau negu pinigų man reikia jūsų užtarimo.

EUDŽENIJUS. *(Sau).* Matyt, jai maža pusės dukato, dar kažko nori.

Iš kirpyklos išeina don Marcijus.

Penkiolikta scena

Don Marcijus ir tie patys.

DON MARCIJUS. *(Sau).* Eudženijus su maldininke? Čia jau bus kas nors! *(Atsisėda kavinėje ir žiūri pro lornetą).*

PLAČIDA. Būkit malonus, palydėkit mane į viešbutį: supažindinkit su šeimininku, jeigu aš viena nueisiu, jis išvays mane arba nuskriaus.

EUDŽENIJUS. Na, gerai. Eime. Šeimininkas mane pažįsta, ir iš pagarbos man elgsis su jumis kuo mandagiausiai.

DON MARCIJUS. *(Sau).* Rodos, esu kažkur ją matęs. *(Žiūri pro lornetą).*

PLAČIDA. Visą amžių jums dėkosiu.

EUDŽENIJUS. Kai tik galiu, visiems padėdu. Jei nesurasit savo vyro, aš jus lydėsiu. Mano širdis gera.

DON MARCIJUS. *(Sau).* Kažin ką atiduočiau, kad galėčiau išgirsti, ką jie šneka.

PLAČIDA. Senjore, mane labai džiugina jūsų malonus pasiūlymas. Bet jūs dar labai jaunas, ir aš nesena, todėl nenoriu, kad dėl jūsų paslaugos kiltų piktos apkalbos.

EUDŽENIJUS. Senjora, jei žmogus ims apkalbų paisyti, gerų darbų niekas nebedarys.

DON MARCIJUS. *(Eudženijui).* Mielas bičiuli, kad ta piligrimė?

EUDŽENIJUS. (*Sau*). Jau ir jis išdygo, viskas jam rūpi. (*Plačidai*). Eime į viešbutį.

PLAČIDA. Eime. (*Išeina*).

Šešiolikta scena

Don Marcijus, vėliau Eudženijus.

DON MARCIJUS. Še tau, kad nori, ir senjoras Eudženijus! Kimba prie visų, net prie piligrimės. Tikriausiai čia ta pati, kuri pernai buvo. Įtariu, kad čia ir bus ta, kuri kas vakarą ateidavo į kavinę išmaldos prašyti, bet aš nieko neduodavau. Nedaug pinigų turiu, todėl ir leisti juos noriu kokiam nors geresniam daiktui. Berniuk, ar Trapola dar negrįžo? Ar neparnešė auskarų, kuriuos man užstato davė senjoras Eudženijus?

Eudženijus išeina iš viešbučio.

EUDŽENIJUS. Ką jūs ten šnekat apie mane?

DON MARCIJUS. Šaunu! Paskui piligrimę sekiojat?

EUDŽENIJUS. Negi negalima padėti vargšei moteriškei, kurią prispaudė vargas.

DON MARCIJUS. Taip, taip, darykit gerus darbus. Vargšėlė! Nuo pernai ligi šiol niekaip globėjo nesuranda.

EUDŽENIJUS. Nuo pernai? Negi jūs ją pažįstat?

DON MARCIJUS. Kaipgi nepažinsiu. Trumparegis aš, bet atmintį turiu puikią.

EUDŽENIJUS. Sakykit man, brangusis bičiuli, kas ji tokia?

DON MARCIJUS. Pernai ji kas vakarą ateidavo į kavinę ir šaudydavo akimis čia į vieną, čia į kitą.

EUDŽENIJUS. Bet ji sako niekad nebuvo Venecijoje.

DON MARCIJUS. O jūs tikit? Koks naivumas!

EUDŽENIJUS. O iš kur buvo pernykštė?

DON MARCIJUS. Iš Milano.

EUDŽENIJUS. O šita iš Pjemonto.

DON MARCIJUS. A, teisybė, teisybė. Ir toji buvo iš Pjemonto.

EUDŽENIJUS. Čia Plaminijaus Ardenčio žmona.

DON MARCIJUS. Ir pernai kažkoks sukiojosi, kurį ji vadino savo vyru.

EUDŽENIJUS. Dabar ji viena.

DON MARCIJUS. Toks jų gyvenimas, kas mėnesį vyrus keičia.

EUDŽENIJUS. Bet iš kur žinot, kad čia ta pati?

DON MARCIJUS. Juk aš ją pažįstu.

EUDŽENIJUS. Ar gerai įsižiūrėjot?

DON MARCIJUS. Mane akys neapgauna: to aš ir jos balsą girdėjau.

EUDŽENIJUS. O kuo vardu buvo pernykštė?

DON MARCIJUS. Vardo neprisimenu.

EUDŽENIJUS. Šita Plačida.

DON MARCIJUS. Taip, taip, Plačida.

EUDŽENIJUS. Jei žinočiau, kad jūs teisybę sakėt, kitaip su ja pašnekėčiau.

DON MARCIJUS. Kai aš kalbu, galit tikėti. Ne viešbučio reikia tai bastūnei, o svečių.

EUDŽENIJUS. Lukterėkit, aš tuojau grįšiu. (*Sau*). Eisiu ir sužinosiu teisybę. (*Eina į viešbutį*).

Septyniolikta scena

Don Marcijus, paskui Vitorija (su kauke).

DON MARCIJUS. Kas ten kitas ir bus, jei ne ji: povyza, ūgis, net ir drabužiai, atrodo, tie patys. Veido gerai nemačiau, bet ten tikrai ji: be to, vos tik mane pamačius, tučtuoju nubėgo slėptis į viešbutį.

Įeina Vitorija

VITORIJA. Sveikas, senjore don Marcijau! (*Nusiima kaukę*).

DON MARCIJUS. Ach, senjora kauke, aš nuolankiausias jūsų tarnas.

VITORIJA. Ar nematėt mano vyro?

DON MARCIJUS. Mačiau, senjora.

VITORIJA. Gal žinot, kur jis dabar?

DON MARCIJUS. Labai gerai žinau.

VITORIJA. Būkit malonus, sakykit man draugiškai.

DON MARCIJUS. Klausykit. (*Veda ją į šalį*). Jis čia, šitam viešbuty su viena iš tų piligrimių. Taip, tikras niekšas.

VITORIJA. Ar seniai jis ten?

DON MARCIJUS. Ką tik nuėjo: atklydo čia toji maldininkė, jis ją pamatė, patiko ji jam, na ir nuėjo dabar į viešbutį.

VITORIJA. Beprotris! Visiškai savo reputaciją suteršti nori.

DON MARCIJUS. Juk laukėt jo šiandien kiaurą naktį?

VITORIJA. Būkštavau, kad kokia nelaimė nebūtų jo ištikusi.

DON MARCIJUS. Ar bereikia didesnės nelaimės – šimtą cechų pralošė skolon.

VITORIJA. Šitiek pinigų pralošė?

DON MARCIJUS. Taip! Ir dar daugiau. Dieną naktį lošia kaip tikras plėšikas.

VITORIJA. Ak, kokia aš nelaiminga. Širdis man plyšte plyšta.

DON MARCIJUS. Dabar jis priverstas parduoti vos ne už dyką kelis gabalus brokato: paskui galas.

VITORIJA. Tikiuosi, kad jis dar ne visiškai bankrutavo?

DON MARCIJUS. Jau viskas užstatyta.

VITORIJA. Atleiskit, čia neteisybė.

DON MARCIJUS. Ir jūs man dar šnekat?

VITORIJA. Aš jį geriau pažįstu negu jūs.

DON MARCIJUS. Jeigu jis man užstatė... Gana, aš garbingas žmogus, daugiau nieko nenoriu pasakoti.

VITORIJA. Sakykit, susimildamas, ką jis užstatė. Gal aš ir nežinau.

DON MARCIJUS. Ką jūs. Jūsų vyras nuostabus žmogus.

VITORIJA. Sakykit, ką jis užstatė.

DON MARCIJUS. Aš garbingas žmogus ir nieko jums nepasakysiu.

Jeina Trapola su auskarų dėžute.

Aštuoniolika scena

Trapola ir tie patys.

TRAPOLA. Štai ir aš! Auksakalys sako... (*Sau*). Oi! Ką aš matau! Senjoro Eudženijaus žmona. Kalbėsiu patyliukais.

DON MARCIJUS. (*Tyliai, Trapolai*). Na, ką sako auksakalys?

TRAPOLA. (*Tyliai, don Marcijui*). Sako, kad jie kainavę dešimt cechinių, o dabar tiek už juos niekas neduotų.

DON MARCIJUS. Vadinasi, aš savo pinigų nebeatgausiu.

TRAPOLA. Vargu.

DON MARCIJUS. Norėčiau žinoti, kokiom suktybėm verčiasi jūsų vyras? Jis paliko man užstato šituos auskarus už dešimt cechinių, o jie net šešių nekainuoja.

VITORIJA. Čia mano auskarai.

DON MARCIJUS. Duokit dešimt cechinių ir pasiimkit juos.

VITORIJA. Jie kainuoja daugiau negu trisdešimt.

DON MARCIJUS. Kur čia! Gal trisdešimt finikų! Ir jūs tokia pat.

VITORIJA. Palaikykite juos ligi rytojaus, aš rasiu jums dešimt cechinių.

DON MARCIJUS. Ligi rytojaus? Ak, nekrėskit juokų! Aš eisiu ir parodysiu juos visiems Venecijos auksakaliams.

VITORIJA. Pasigailėkit mano gero vardo ir nesakykit, kad jie priklauso man.

DON MARCIJUS. Baisiai čia man rūpi jūsų geras vardas. Jei nenorit, kad žinotų, neužstatykit. *(Išėina).*

Devyniolikta scena

Vitorija ir Trapola.

VITORIJA. Plepys! Nepraustaburnis! Trapola, kur tavo šeimininkas?

TRAPOLA. Nežinau, eisiu į kavinę paieškoti.

VITORIJA. Ar mano vyras kiaurą naktį lošė?

TRAPOLA. Kur jį vakar vakare palikau, ten šįryt atradau.

VITORIJA. Kokia nelemta yda! Ar teisybė, kad jis pralošė šimtą trisdešimt cechinų?

TRAPOLA. Taip žmonės šneka.

VITORIJA. O dabar nuėjo pas svetimšalę?

TRAPOLA. Taigi, senjora, greičiausiai jis ten. Kelis sykius esu matęs, kaip jis iš gatvės jai meilinosi, netruks ir į namus įsibrauti.

VITORIJA. Šneka, kad toji svetimšalė neseniai atvykusi.

TRAPOLA. Ne, senjora, jau mėnuo bus, kai ji čia.

VITORIJA. Juk ji maldininkė?

TRAPOLA. Ak, senjora, jūs suklydot, ji šokėja.

VITORIJA. Ar ji apsistojo čia viešbutyje?

TRAPOLA. Ne, senjora, šitame name. *(Rodo namą).*

VITORIJA. Čia? Donas Marcijus man sakė, kad jis dabar esąs viešbutyje drauge su maldininke.

TRAPOLA. Nuostabu! Dar ir maldininkė atsirado!

VITORIJA. Be maldininkės yra dar ir šokėja? Viena čia, o kita ten?

TRAPOLA. Taip, senjora. Kur vėjas pučia, ten jis ir linksta.

VITORIJA. Ir jis nuolat taip daro? O aš kenčiu. O aš leidžiuosi įžeidinėjama. Ne, nebūsiu kvaila, nepataikausiu jam. Rimtai su juo pasišnekėsiu: jei gero žodžio neklausys, teismui pasiskųsiu.

TRAPOLA. Teisybė, teisybė. Antai, jis išėina iš viešbučio.

VITORIJA. Bičiuli, mielas, palikit mane.

TRAPOLA. Atleiskit. *(Eina į kavinę).* Kaip norit.

Iš viešbučio išėina Eudženijus.

Dvidešimta scena

VITORIJA. Nustebinsiu aš jį. (*Užsideda kaukę*).

EUDŽENIJUS. Nežinau, nė ką begalvoti: ji neprisipažįsta, o jis tikina. Don Marcijus turi piktą liežuvį, bet ir tomis damomis bastūnėmis negali tikėti. KAUKĖ! Pačiu laiku. Jūs nebylė? Gal išgersit kavos? O gal dar ko norėtumėt? Sakykit?

VITORIJA. Ne kavos man reikia, o duonos. (*Nusiima kaukę*).

EUDŽENIJUS. Ką! Iš kur tu išdygai?

VITORIJA. Sielvartas mane atvarė.

EUDŽENIJUS. To betrūko! Šitokiu metu ir dar su kauke!

VITORIJA. Ką tu šneki. Nejaugi aš pramogai kaukę užsidėjau.

EUDŽENIJUS. Eik tučtuojau namo!

VITORIJA. Aš eisiu namo, o tu čia linksminsies.

EUDŽENIJUS. Tu eisi namo, o aš liksiu ten, kur man patiks.

VITORIJA. Nuostabus gyvenimas, maloningas pone!

EUDŽENIJUS. Mažiau plepėkit, ponija, verčiau eikit namo.

VITORIJA. Taip, aš eisiu namo: bet tik į savo, o ne į tavo namus.

EUDŽENIJUS. Kurgi jūs eisit?

VITORIJA. Pas tėvą, kuriam jau pabodo žiūrėti, kaip tu elgiesi su manimi ir kuris privers tave atsakyti ir už tavo elgesį, ir už mano kraitį.

EUDŽENIJUS. Nuostabu, senjora, nuostabu! Kaip jūs trokštat mano labo. Kaip jūs rūpinatės manimi ir mano geru vardu.

VITORIJA. Blogas elgesys žudo meilę. Aš tiek prisikentėjau, tiek prisiverčiau – daugiau nebegaliu.

EUDŽENIJUS. Galų gale, ką gi aš tau padariau?

VITORIJA. Kiaurą naktį lošei.

EUDŽENIJUS. Kas tau sakė, kad aš lošiau?

VITORIJA. Donas Marcijus sakė, ir dar sakė, kad tu praleidai šimtą cechinų grynais ir dar trisdešimt skolon.

EUDŽENIJUS. Netikėk, netiesa.

VITORIJA. Be to, su maldininke susidėjai.

EUDŽENIJUS. Kas tau sakė?

VITORIJA. Donas Marcijus.

EUDŽENIJUS. (*Sau*). Tegu jį galas griebia. (*Vitorijai*). Patikėk, tai melas.

VITORIJA. Čia dar ne viskas: tu mano daiktus užstatinėji, patyliukais paėmei mano auskarus. Argi šitaip dera elgtis su žmona – švelnia, nuoširdžia, dora žmona?

EUDŽENIJUS. Iš kur žinai apie auskarus?

VITORIJA. Donas Marcijus sakė, visi žmonės juk šneka, kad tu netrukus bankrutuosi, todėl aš noriu išgelbėti savo kraitį, kol dar nevēlu.

EUDŽENIJUS. Vitorija, jei linki man gero, nekalbėk taip.

VITORIJA. Per daug jau gero esu tau linkėjusi. Jei taip tavęs nemylėčiau, man būtų geriau.

EUDŽENIJUS. Nori grįžti pas tėvą?

VITORIJA. Taip, būtinai.

EUDŽENIJUS. Nenori gyventi su manim?

VITORIJA. Gyvensiu vėl, kai grįši į protą.

EUDŽENIJUS. (*Nuoširdžiai*). Ak, gerbiamoji mokytoja, dar man ankstoka nuobodžiauti su tavim.

VITORIJA. Tyliau, nekelkim gatvėje skandalo.

EUDŽENIJUS. Jei mokėtum padoriai elgtis, neitum į kavinę ir nekibtum prie savo vyro.

VITORIJA. Nebijok, daugiau nebeateisiu.

EUDŽENIJUS. Širdele, išėik iš čia.

VITORIJA. Išėisiu, paklausysiu: dora žmona net niekam tikusio vyro paklauso. Pasigailėsi, mane praradęs. Negali skųstis, kad tavęs nemylėjau. Viską dariau, ką mylinti moteris gali daryti. Tu buvai man nedėkingas. Tiek to iškęsiu. Nors likusi be tavęs ir verksiu graudžiai, bet vis dėlto nesikankinsiu taip, kaip kankinausi, gyvendama su tavimi. Visada mylėsiu jus, bet manęs jūs nebematysit. (*Išėina*).

EUDŽENIJUS. Vargšė moteriškė. Sujaudino ji mane. Žinau, ji tik taip kalba, o daryti nepadarys. Iš tolo paseksiu ją, o paskui perkalbėsiu. Jei ji atsiima savo kraitį, aš žuvęs. Bet ji neišdrįs. Kai žmona pyksta, reikia ją kuo meiliau paglamonėti, viskas bus gerai. (*Išėina*).

ANTRAS VEIKSMAS

Pirma scena

Ridolfas (gatvėje), Trapola (kavinės gilumoje).

RIDOLFAS. Ei, vyručiai, kur jūs?

TRAPOLA. Čia, šeimininke!

RIDOLFAS. Ar kavinėje jūsų nė vieno nėra?

TRAPOLA. Klausau, ausis ištempęs ir žiūriu akis išpūtęs. Galų gale, kas ten ką vogs. Už prekystalio niekas neužgina.

RIDOLFAS. Puodelius gali pavogti. Čia toks vienas vaikštinėja, kolekciją renka. Ar senjoras Eudženijus jau išėjo?

TRAPOLA. Ak, kad jūs būtumėt matęs. Buvo čia jo žmona atėjus. Kaip verkė! Kaip priekaištavo! Barbaras, išdavikas, tironas! Čia meiliai kalbėjo, čia vėl su apmaudu. Pagaliau sugraudino jam širdį.

RIDOLFAS. Kur jie nuėjo?

TRAPOLA. O kurgi eis. Namie nenakvojo, žmona jį sučiupo, o jūs dar klausiat, kur nuėjo.

RIDOLFAS. Ar nieko nepasakė?

TRAPOLA. Buvo grįžęs pro užpakalines duris ir pasakė, kad tik jums patiki brokato pardavimą.

RIDOLFAS. Aš pardaviau du rietimus po trylika lirų už pėdą ir pinigus gavau: bet nenoriu, kad jis žinotų ir visų pinigų neduosiu jam. Paklius jam į rankas, per vieną dieną iššvaistys.

TRAPOLA. Kai sužinos, kad turit pinigų, tuojau ims reikalauti.

RIDOLFAS. O aš jam nepasakysiu. Duosiu tiek, kiek reikia, o su likusiais žinosiu, kaip pasielgti.

TRAPOLA. Štai jis, Lupus in fabula.

RIDOLFAS. Ką reiškia tie lotyniški žodžiai?

TRAPOLA. Vilkas pupas kremta. *(Juokdamasis eina į kavinę).*

RIDOLFAS. Juokdarys: italų kalbos dorai nemoka, o dar lotyniškai kažką vopa.

Antra scena

Ridolfas ir Eudženijus.

EUDŽENIJUS. Bičiuli Ridolfai, ar nieko nepadarėt?

RIDOLFAS. Šį tą padariau.

EUDŽENIJUS. Žinau, kad paėmėt du rietimus brokato: pardavėjas man sakė. Ar pardavėt?

RIDOLFAS. Pardaviau.

EUDŽENIJUS. Po kiek?

RIDOLFAS. Po trylika lirų už pėdą.

EUDŽENIJUS. Neblogai. O pinigų gavot?

RIDOLFAS. Galį gavau į rankas, o kitą teks palaukti.

EUDŽENIJUS. Oi, laukti ir laukti. Kiek gavot į rankas?

RIDOLFAS. Keturiasdešimt cechinų.

EUDŽENIJUS. Nemažai. Na, duokit šen. Kaip tik jų dabar reikės.

RIDOLFAS. Ramiau, senjore Eudženijau, jūs man skolingas trisdešimt cechinų.

EUDŽENIJUS. Gausit, kai jums likusius pinigus užmokės.

RIDOLFAS. Atleiskit, bet man rodos, jūs ne visai dorai elgiatės. Žinot, kad dėl jūsų stengiausi, bėgiojau, jokios naudos sau nesitikėdamas, o dabar mane verčiat laukti. Be to, senjore, man reikalingi mano pinigai.

EUDŽENIJUS. Ką gi, jūsų teisybė. Pasiimkit trisdešimt cechinų ir atiduokit man likusius dešimt.

RIDOLFAS. Ar nenorit jų gražinti senjorui don Marcijui? Ar nebūtų geriau išsivaduoti iš šito nelabojo, to jūsų kankintojo.

EUDŽENIJUS. Jis turi užstatą. Palauks.

RIDOLFAS. Kaip jūs menkai tesirūpinat savo geru vardu. Jums viskas nė motais, tegu tas liežuvautojas degia jus išsijuosęs. Šitoks plepys! Jis ir kitiems padeda tik todėl, kad paskui galėtų girtis: jam didžiausias malonumas – atimti kreditą iš padorių žmonių.

EUDŽENIJUS. Taip, jam reikės išmokėti. Bet kaipgi aš liksiu visai be pinigų? Kokį terminą jūs davėt pirkėjui?

RIDOLFAS. O kiek pinigų jums dabar reikia?

EUDŽENIJUS. Iš kur aš galiu žinoti. Gal dešimt, gal dvidešimt cechinų.

RIDOLFAS. Tuojau gausit. Štai dešimt cechinų: o kai ateis donas Marcijus, aš išpirksiu auskarus.

EUDŽENIJUS. Ak, čia dešimt cechinų. Kaip juos dabar skaičiuoti?

RIDOLFAS. Imkit daug nešnekėjęs. Vėliau susiskaičiuosim.

EUDŽENIJUS. O kada gausit likusius pinigus už brokatą?

RIDOLFAS. Nekvaršinkit sau galvos. Kol kas leiskit šituos, vėliau daugiau gausit: bet stenkitės naudoti juos protingai, nešvaistykite be reikalo.

EUDŽENIJUS. Taip, mielas bičiuli, dėkoju jums. Kai gausit už brokatą, pasiimkit sau, kiek tinkamas, už visą vargą.

RIDOLFAS. Keista, aš juk kavinės šeimininkas, o ne makleris. Jei jums rūpinuosi, tai visai be jokių išskaičiavimų. Labai džiaugiuosi, jei tie pinigai bus jums naudingi. *(Eina į kavinę).*

EUDŽENIJUS. Jis geras žmogus, nors ir mėgsta pamokslauti.

Iš Lizauros namų išeina grafas Leandras.

Trečia scena

LEANDRAS. Senjore Eudženijau, štai jūsų pinigai: viskas šiame maišelyje. Jei norit juos atgauti, eime.

EUDŽENIJUS. Ne, man nesiseka, daugiau nelošiu.

LEANDRAS. Priežodis sako: vieną sykį zuikiu bėgai, o kitą šunimi vysi.

EUDŽENIJUS. Ne, aš visada zuikis, o jūs visada šuo.

LEANDRAS. Matot, aš visai mieguistas, vos kortas rankose nulaikau: bet jau turiu bjaurią ydą – kad ir pralošiu, vis tiek lošti traukia.

EUDŽENIJUS. Ir aš mieguistas. Šiandien nelošiu.

LEANDRAS. Jei neturi pinigų, nesvarbu, aš jūsų žodžiais patikėsiu.

EUDŽENIJUS. Manot, aš pinigų neturiu? Štai pinigai: bet lošti aš nenoriu. *(Rodo maišelį).*

LEANDRAS. Loškim iš šokolado.

EUDŽENIJUS. Nesinori gerti.

LEANDRAS. Loškim iš šokolado. Labai jūsų prašau.

EUDŽENIJUS. Bet aš jau jums sakiau...

LEANDRAS. Tik iš šokolado, o katras pasiūlys lošti iš ko nors kito, tas mokės dukatą baudos.

EUDŽENIJUS. Na, gerai, iš šokolado galima. *(Sau).* Ridolfas manęs nemato.

LEANDRAS. *(Sau).* Štai ir pakliuvo. *(Eina į lošyklą).*

Ketvirta scena

Don Marcijus, paskui Ridolfas.

DON MARCIJUS. Visi auksakaliai sako, kad jie neverti dešimties cechinių: visi stebisi, kaip Eudženijus galėjo mane apgauti. Niekam negalima daryti paslaugų, dabar jau niekam nė vieno soldo neskolinsiu, nors ir sprogtų. Kur jis nusmogo, kad jį kur galas. Slepiasi mat, nes nenori man pinigų mokėti.

RIDOLFAS. Senjore, ar turite senjoro Eudženijaus auskarus?

DON MARCIJUS. Štai jie. Šitie nuostabūs auskarai nieko neverti – jis mane apmovė. Plėšikas: pasislėpė, kad nereikėtų man mokėti. Jis visiškai bankrotas!

RIDOLFAS. Imkit, senjore ir nekelkit triukšmo. Štai dešimt cechinių ir malonėkit duoti auskarus.

DON MARCIJUS. Ar pinigai nepadirbti? *(Apžiūrinėja juos pro lornetą).*

RIDOLFAS. Ne, nepadirbti, o kiek trūks, atsakau aš.

DON MARCIJUS. Jūs man mokat?

RIDOLFAS. Aš čia niekuo dėtas. Čia pinigai senjoro Eudženijaus.

DON MARCIJUS. Iš kur jis juos išpaišė?

RIDOLFAS. Nesikišu į jo reikalus.

DON MARCIJUS. Išlošė?

RIDOLFAS. Sakau, kad nežinau.

DON MARCIJUS. Aš žinau – brokatą pardavė. Taip, taip, pardavė brokatą. Pandolfas jam padėjo parduoti.

RIDOLFAS. Šnekėkit, ką tinkamas. Imkit pinigus ir teikitės atiduoti auskarus.

DON MARCIJUS. Kas jums davė pinigus – senjoras Eudženijus ar Pandolfas?

RIDOLFAS. Ak, kaip jūs gaištat. Imsit, ar ne?

DON MARCIJUS. Duokit, duokit. Vargšas brokatas! Numušė jam kainą!

RIDOLFAS. Malonėkit duoti auskarus!

DON MARCIJUS. Ar nunešit jam?

RIDOLFAS. Nunešiu.

DON MARCIJUS. Jam ar jo žmonai?

RIDOLFAS. Jam arba jo žmonai.

DON MARCIJUS. Kur jis?

RIDOLFAS. Nežinau.

DON MARCIJUS. Vadinasi, žmonai nunešit?

RIDOLFAS. Nunešiu žmonai.

DON MARCIJUS. Tai aš eisiu drauge su jumis.

RIDOLFAS. Palikit mane ir nesirūpinkit. Aš doras žmogus.

DON MARCIJUS. Eime, eime, nunešim jo žmonai.

RIDOLFAS. Aš ir vienas kelią žinau.

DON MARCIJUS. Noriu ją nudžiuginti. Eime, eime. (Išeina).

RIDOLFAS. Na, ką su juo darysi. Vyrukai, pažiūrėkit kavinę. (Išeina).

Iš lošyklos išeina Eudženijus.

Penkta scena

Eudženijus ir berniukai (kavinėje).

EUDŽENIJUS. Velnioniškai nesisekė! Vėl pralošiau. Dešimt cechinų šokoladu. Ir kaip jis pasielgė! Varu nusitempė mane, aplošė, o paskui dar spiriasi, mano žodžiu tikėti nenori. Turėčiau dabar pinigų, ligi ryto loščiau. Šnekėk, Ridolfai, ką tinkamas, bet vis tiek turėsi atiduoti man likusius pinigus už brokatą. Berniukai, kur šeimininkas?

BERNIUKAS. Ką tik išėjo.

EUDŽENIJUS. Kur?

BERNIUKAS. Nežinau, senjore.

EUDŽENIJUS. Tai nelabasis. Kur jis prasmego? (*Šaukia pro lošyklos duris*). Grafe, palaukit, aš tuoj sugrįšiu. (*Išeidamas*). Bet kur jį surasi.

Šešta scena

Eudženijus ir Pandolfas.

PANDOLFAS. Ei, ei, senjore Eudženijau, kur taip skubat?

EUDŽENIJUS. Ar matėt Ridolfą?

PANDOLFAS. Aš? Ne, nemačiau.

EUDŽENIJUS. Ar dėl brokato ką nors sužinojot?

PANDOLFAS. Taip.

EUDŽENIJUS. Puiku. O ką?

PANDOLFAS. Radau pirkėją, bet su koku vargu. Gal dešimčiai pirklių rodžiau. Niekas nenori pirkti.

EUDŽENIJUS. O tas kiek duoda?

PANDOLFAS. Vargais negalais išpešiau iš jo po aštuonias liras už pėdą.

EUDŽENIJUS. Ką jūs čia paistot, velniai rautų. Aštuonias liras už pėdą! Ridolfas du rietimus pardavė po trylika.

PANDOLFAS. Ir pinigus gavo?

EUDŽENIJUS. Dalį gavo, o likusius – vėliau.

PANDOLFAS. Puikiai prekiauja! Vėliau! O aš jums visus pinigus – tiesiai į rankas. Kiek brokato, tiek ir dukatų, sidabrinų, venecijietiškių.

EUDŽENIJUS. (*Sau*). Ridolfo nematyti. Pinigų man reikia, kas bus, tas bus.

PANDOLFAS. Jei norėtumėt brokatą parduoti kreditan, aš jums po šešiolika lirų gaučiau. Bet kas turi grynų pinigų, tas spaudžia kaip įmanydamas.

EUDŽENIJUS. Juk jo savikaina dešimt lirų.

PANDOLFAS. Ką gi, turėsit nuostolio po dvi liras nuo kiekvienos pėdos. Bet užtat gausit pinigų saviems reikalams ir galėsit atsilošti viską, ką pralošėt.

EUDŽENIJUS. Negi negalima brangiau? Nors už savikainą?

PANDOLFAS. Nė vieno kvadrino neprideda.

EUDŽENIJUS. *(Sau).* Bėda verčia. Šiaip ar taip reikia greičiau užbaigti.

PANDOLFAS. Parašykit paliepiamą, kad išduotų man du gabalus brokato, o po pusvalandžio aš jums atnešiu pinigus.

EUDŽENIJUS. Tučtuojau rašau. Berniukai, duokit rašalo ir popieriaus.

Berniukai atneša stalėlį su rašymo reikmenimis.

PANDOLFAS. Parašykit savo pardavėjui, kad man leistų išsirinkti du gabalus brokato.

EUDŽENIJUS. Gerai, man vis tiek. *(Rašo).*

PANDOLFAS. *(Sau).* Kokį puikų apsiaustą aš pasisiūdinsiu.

Įeina Ridolfas.

Septinta scena

Ridolfas ir tie patys.

RIDOLFAS. *(Sau).* Senjoras Eudženijus kažką rašo drauge su Pandolfu. Čia naujiena!

PANDOLFAS. *(Sau).* Atsibastė, dar ims ir sukliudys.

RIDOLFAS. Aš jūsų tarnas, senjore Eudženijau.

EUDŽENIJUS. A! Sveiki. *(Toliau rašo).*

RIDOLFAS. Visokie reikalai spaudžia, senjore Eudženijau?

EUDŽENIJUS. Atsirado toks reikaliukas. *(Rašo).*

RIDOLFAS. Gal galėčiau sužinoti, kas nutiko?

EUDŽENIJUS. Matot, kas atsitinka, kaip parduodi skolon. Pritrūksta pinigų: man jų labai reikia ir turiu pigiai parduoti dar du rietimus brokato.

PANDOLFAS. Nesakykit, kad pigiai – už tinkamą kainą parduosit.

RIDOLFAS. Kiek už pėdą?

EUDŽENIJUS. Gėda sakyti – aštuonias liras.

PANDOLFAS. Bet pinigai tiesiai į rankas.

RIDOLFAS. Senjore, kodėl jūs taip švaistot savo turtą?

EUDŽENIJUS. Kito nieko nėra. Man reikia pinigų.

PANDOLFAS. Nė valanda neprabėgs, kai aš jam gausiu tiek pinigų, kiek tik jis nori.

RIDOLFAS. O kiek jums reikia?

PANDOLFAS. *(Sau).* Sugadins man visą biznj.

RIDOLFAS. Jeigu jums užtenka šešių ar septynių cechinių?.. Gausit juos.

EUDŽENIJUS. Kur tau vieni juokai. Pinigų man reikia. *(Rašo).*

PANDOLFAS. *(Sau).* Na, dar nieko blogo.

RIDOLFAS. Lukterėkit: kiek kainuos du gabalai brokato po aštuonias liras už pėdą?

EUDŽENIJUS. Galim suskaičiuoti. Kiekvienam gabale – šešiasdešimt pėdų: dukart šešiasdešimt – šimtas dvidešimt. Šimtas dvidešimt sidabrinių dukatų.

PANDOLFAS. Bet ir už tarpininkavimą reikia užmokėti.

RIDOLFAS. Kam?

PANDOLFAS. Man, senjore, man.

RIDOLFAS. Puiku. Šimtas dvidešimt sidabrinių dukatų: vienas dukatas – aštuonios liros. Kiek gi bus cechinių?

EUDŽENIJUS. Vienuolika dukatų – tai keturi cechiniai. *(Skaičiuoja).* Keturiasdešimt trys cechiniai ir keturiolika lirų Venecijos monetomis.

RIDOLFAS. Sakykit – lygiai keturiasdešimt cechinių – likusieji už tarpininkavimą.

EUDŽENIJUS. Trys cechiniai už tarpininkavimą?

PANDOLFAS. Taip, juk pinigus gausit tučtuojau į rankas.

EUDŽENIJUS. Na, na, tegu – gausit juos.

RIDOLFAS. Suskaičiuokit, senjore Eudženijau, kiek kainuoja du rietimai po trylika lirų?

EUDŽENIJUS. Daug.

PANDOLFAS. Bet pinigų reikia laukti, o be pinigų, kaip be rankų.

RIDOLFAS. Suskaičiuokit.

EUDŽENIJUS. Tučtuojau. *(Skaičiuoja).* Septyniasdešimt cechinių ir dvidešimt lirų.

PANDOLFAS. Bet nežinia, kiek laukti teks. Verčiau žvirblis saujoj, negu vanagas girioj.

RIDOLFAS. Aš jums duosiu: iš pradžių trisdešimt cechinių, paskui dešimt: viso labo – keturiasdešimt, dešimt už auskarus, kuriuos išpirkau, vadinasi jau penkiasdešimt. Štai jau gavot iš manęs dešimt cechinių daugiau, negu šis šaunus kavalierius siūlė jums duoti stačiai į rankas.

PANDOLFAS. *(Sau).* Tegu tave galas griebia!

EUDŽENIJUS. Taip, jūsų teisybė, bet man dar reikia pinigų.

RIDOLFAS. Dar reikia? Štai pinigai, štai dvidešimt cechinių ir dvidešimt lirų už jūsų brokato šimtą dvidešimt pėdų po trylika lirų už pėdą ir nieko už tarpininkavimą: visus pinigus gaumat stačiai į rankas be jokių gudrybių, be jokios apgaulės, be sukčių komisionierių tarpininkavimo.

EUDŽENIJUS. Tokiu atveju, mielas mano Ridolfai, aš jums be galo dėkingas ir tučtuojau suplėšysiu savo paliepimą. O jūs, pone makleri, man jau nebereikalingas.

PANDOLFAS. (*Sau*). Velnias jį čia atnešė! (*Eudženijui*). Na, ką gi darysi, tik veltuiėjau.

EUDŽENIJUS. Man labai gaila, kad jūs be reikalo taip vargot.

PANDOLFAS. Nors degtinės stikleliui duotumėt.

EUDŽENIJUS. Štai jums dukatas. (*Išima dukatą iš maišelio, kurį jam duoda Ridolfas*).

PANDOLFAS. Nuolankiai dėkoju.

RIDOLFAS. Ką dar paliepsit?

EUDŽENIJUS. Ačiū.

PANDOLFAS. (*Tyliai, Eudženijui*). Ar norit? (*Rodo į lošyklą*).

EUDŽENIJUS. (*Tyliai*). Eikit, aš tuojau.

Pandolfas išeina.

Kaip jūs, Ridolfai, suskubot ir su pirkėju susitikti, ir pinigus gauti?

RIDOLFAS. Iš teisybės, pinigus aš jau turėjau kišenėje, bet nenorėjau iškart visų jums atiduoti, kad jų taip greit neiššvaistytumėt.

EUDŽENIJUS. Jūs mane įžeidžiat, aš juk ne vaikėzas. Kur auskarai?

RIDOLFAS. Tas maloningas ponas don Marcijus, vos tik gavęs iš manęs dešimt cechinų, užsimanė tučtuojau pats auskarus atiduoti senjorai Vitorijai.

EUDŽENIJUS. Jūs kalbėjot su mano žmona?

RIDOLFAS. Kalbėjau, be abejo, arėjau drauge su senjoru don Marcijumi.

EUDŽENIJUS. Ką ji sako?

RIDOLFAS. Tebeverkia. Vargšėlė. Gaila jos.

EUDŽENIJUS. Jei žinotumėt, kaip ji užširdo ant manęs. Norėjo grįžti pas tėvą, norėjo kraitį atsiimti, į didžiausią bėdą mane įklampinti norėjo.

RIDOLFAS. Ir kaip jūs ją numaldėt?

EUDŽENIJUS. Švelnumu.

RIDOLFAS. Ji myli jus, gera jos širdis.

EUDŽENIJUS. Bet kai supyksta – kaip žvėris.

RIDOLFAS. Ji liepė jums pasakyti, jei aš jus pamatysiu, kad kuo anksčiau pareitumėt pusryčių.

EUDŽENIJUS. Gerai, gerai, tuojau einu.

RIDOLFAS. Mielas senjore, maldauju jus, būkit tvirtesnis, liaukitės lošęs, nebėgiokit paskui moteris, turit jauną, gražią žmoną, ji myli jus, ko dar trūksta?

Pandolfas lošykloje sukosti. Eudženijus atsigręžia, Pandolfas ženklais rodo, kad Leandras laukia jo prie kortų stalelio. Eudženijus rankos mostu rodo, tučtuojau ateisias. Ridolfas nemato.

RIDOLFAS. Patarčiau jums skubiai namo sugrįžti. Netruks ateiti ir vidurdienis. Bėkit, paguoskit žmoną.

EUDŽENIJUS. Tuojau einu. Mudu dar šiandien susitiksim.

RIDOLFAS. Ar nieko neįsakysit?

EUDŽENIJUS. Ne, nieko. Likit sveikas.

Ridolfas eina į kavinę, Eudženijus eina į lošyklą.

Aštunta scena

Ridolfas (kavinėje), vėliau don Marcijus.

RIDOLFAS. Atrodo, būsiu jį atvedęs į gerą kelią.

Įeina don Marcijus.

DON MARCIJUS. Koks asilas! Galvijas! Asilas!

RIDOLFAS. Su kuo jūs šnekatės, don Marcijau?

DON MARCIJUS. Jei norit gardžiai pasijuokti, klausykitės! Vienas gydytojas įrodinėjo, kad karštas vanduo sveikiau už šaltą.

RIDOLFAS. O jūs nesutinkat?

DON MARCIJUS. Nuo karšto vandens skrandis silpsta.

RIDOLFAS. Taip, jis fibras atpalaiduoja.

DON MARCIJUS. Kas tos fibros?

RIDOLFAS. Girdėjau, kad mūsų skrandyje yra dvi fibros: tarsi du nervai, kurios virškina maistą. Jei tos fibros nusilpsta, virškinimas sutrinka.

DON MARCIJUS. Taip, senjore, taip, senjore, karštas vanduo susilpnina skrandį, o sistolė su diastole nebegali suvirškinti maisto.

RIDOLFAS. Iš kur čia atsirado sistolė su diastole?

DON MARCIJUS. Ką tu, asile, išmanai! Sistolė su diastole – tai tos dvi fibros, kurios maistą virškina.

Pro langą pasižiūri Lizaura.

Devinta scena

Lizaura (prie lango) ir kiti.

DON MARCIJUS. *(Ridolfui).* Štai jinai! Čia ta šokėja, ar ne?

RIDOLFAS. Atleiskit, man reikia eiti į kavinę. *(Eina į kavinę).*

DON MARCIJUS. *(Žiūri pro lornetą į Lizaurą).* Sveikinu jus, senjora!

LIZAURA. Sveikinu jus, senjore!

DON MARCIJUS. Kaip gyvuojat?

LIZAURA. Po truputį.

DON MARCIJUS. Ar seniai nematėt grafo Leandro?

LIZAURA. Dar valandos nebus.

DON MARCIJUS. Grafas mano draugas.

LIZAURA. Labai malonu.

DON MARCIJUS. Toks garbingas ir taurus žmogus!

LIZAURA. Jūs nuostabiai geras.

DON MARCIJUS. Ar jis jūsų vyras?

LIZAURA. Pro langą aš nepasakoju apie savo reikalus.

DON MARCIJUS. Įsileiskit mane, pašnekėsime.

LIZAURA. Atleiskit, bet aš nieko nepriimu.

DON MARCIJUS. Še tau, kad nori!

LIZAURA. Taip, iš tikrųjų.

DON MARCIJUS. Aš pro kiemo duris įeisiu.

LIZAURA. Ir jūs jau pradėjot kliedėti apie kiemo duris. Aš nieko nepriimu.

DON MARCIJUS. Na, man galit nešnekėti. Puikiai žinau, kas lanko jus.

LIZAURA. Aš dora moteriškė.

DON MARCIJUS. Jei norit, galiu jums dovanoti keturis skrudintus kaštonus.

LIZAURA. Nuoširdžiai jums dėkoju.

DON MARCIJUS. Kaštonai geri, juos skrudina mano dvare.

LIZAURA. Taip, skrudinti jūs mokat.

DON MARCIJUS. Iš kur jūs žinot?

LIZAURA. Mane savo kalbomis suskrudinti baigiat.

DON MARCIJUS. Jūs šmaikštaus liežuvio. Jeigu jūs ir šokinėti taip mokėtumėt, būtumėt puiki balerina.

LIZAURA. O kas jums rūpi, kokia aš balerina.

DON MARCIJUS. Iš teisybės, man visai vis tiek.

Prie viešbučio lango pasirodo Plačida.

Dešimta scena

Plačida (prie lango) ir tie patys.

PLAČIDA. *(Sau).* Senjoro Eudženijaus nematyti.

DON MARCIJUS. *(Lizaurai).* Ar matėt maldininę?

LIZAURA. O kas ji per viena?

DON MARCIJUS. Linksma moterėlė.

LIZAURA. Ir tokias leidžia į viešbutį?

DON MARCIJUS. Ją išlaiko.

LIZAURA. Kas?

DON MARCIJUS. Senjoras Eudženijus.

LIZAURA. Vedęs vyras. Tai šaunumėlis!

DON MARCIJUS. Ji ir pernai čia slampinėjo.

LIZAURA. Likit sveikas.

DON MARCIJUS. Išeinat?

LIZAURA. Nenoriu likti, kai priešais mane stovi tokia moteris.

Vienuolikta scena

Plačida (prie lango), don Marcijus (gatvėje).

DON MARCIJUS. *(Kvatoja).* Cha-cha-cha. Žavinga. Šokėja slepiasi, bijodama pakenkti savo reputacijai. *(Žiūrinėja pro lornetą).* Senjora maldininė, turiu garbės pasveikinti jus.

PLAČIDA. Sveikas, senjore.

DON MARCIJUS. Kur senjoras Eudženijus?

PLAČIDA. Ar jūs pažįstat senjorą Eudženijų?

DON MARCIJUS. O, mes artimi draugai. Aš ką tik buvau pas jo žmoną.

PLAČIDA. Nejau senjoras Eudženijus vedęs?

DON MARCIJUS. Žinoma, vedęs, bet tatau jam nėra netrukdo linksminti gražias moteris. Ar matėt tą senjorą, kuri stovėjo prie lango?

PLAČIDA. Mačiau. Ji labai mandagiai uždarė langą, vos tik pamačius mane.

DON MARCIJUS. Taigi, senjoras Eudženijus vienas iš jos globėjų.

PLAČIDA. Juk jis turi žmoną?

DON MARCIJUS. Ir dar kokią gražuolę.

PLAČIDA. Matyt, visur jauni vyrai patvirkę.

DON MARCIJUS. Jis tikriausiai jus tikino nevedęs.

PLAČIDA. O man visai nerūpi, vedęs jis, ar ne.

DON MARCIJUS. Jums tatai neįdomu. Vis tiek, koks jis, svarbu, kad lanko jus.

PLAČIDA. Reikalui, kuris mus sieja, visai nekliudo, ar vedęs jis, ar ne.

DON MARCIJUS. Taip, suprantu. Šiandien vienas, rytoj – kitas.

PLAČIDA. Ką jūs čia šnekat? Paaiškinkit?

DON MARCIJUS. Norit keturių skrudintų kaštonų? (*Traukia juos iš kišenės*).

PLAČIDA. Nuoširdžiai dėkoju.

DON MARCIJUS. Jei norit, duosiu jums.

PLAČIDA. Jūs labai dosnus.

DON MARCIJUS. Žinoma, jūs esate tokia puiki, kad keturių kaštonų bus maža. Jei norit, galiu pridėti dar porą lirų.

PLAČIDA. Kvailys, nepraustaburnis! (*Uždaro langą*).

DON MARCIJUS. Nesiteikė paimti dviejų lirų, o pernai ir mažesnio mokesčio užtekdavo. (*Garsiai šaukia*). Ridolfai!

Jeina Ridolfas.

Dvylikta scena

Ridolfas ir don Marcijus.

RIDOLFAS. Senjore!

DON MARCIJUS. Koks moterų godumas! Dviejų lirų maža!

RIDOLFAS. Jūs visas vienu matu matuojat.

DON MARCIJUS. Jeigu ji bastosi po pasaulį. Stačiai juokas ima.

RIDOLFAS. Ir dori žmonės bastosi.

DON MARCIJUS. Manai, kad čia dora maldininkė? Juokdarys!

RIDOLFAS. Iš kur gali žinoti, kokia ji.

DON MARCIJUS. Aš žinau. Čia pernykštė.

RIDOLFAS. Aš nesu jos matęs.

DON MARCIJUS. Todėl, kad esi asilas.

RIDOLFAS. Nepaprastai jūs mandagus. (*Sau*). Taip niežti pirštai jam peruką suvelti.

Eudženijus linksmas išeina iš lošyklos.

Trylikta scena

Eudženijus ir tie patys.

EUDŽENIJUS. Sveiki gyvi, senjorai, mielieji mano senjorai!

RIDOLFAS. Ką! Jūs čia, senjore Eudženijau?

EUDŽENIJUS. Taip, čia. *(Juokiasi).*

DON MARCIJUS. Išlošėt?

EUDŽENIJUS. Taip, senjore, išlošiau! Taip, senjore!

DON MARCIJUS. Tai stebuklas.

EUDŽENIJUS. Na, jau. Tarytum aš negalėčiau išlošti. Kas aš toks? Žioplys, ar ką?

RIDOLFAS. Senjore Eudženijau, kas žadėjo nebelošti?

EUDŽENIJUS. Nutilkit, aš išlošiau.

RIDOLFAS. O jeigu būtumėt pralošęs?

EUDŽENIJUS. Kodėl? Šiandien pralošti negalėjau.

RIDOLFAS. Kodėl?

EUDŽENIJUS. Iš anksto nujaučiu, kad pralošiu.

RIDOLFAS. Jeigu nujaučiat, kodėl lošiat?

EUDŽENIJUS. Lošiu, kad loščiau.

RIDOLFAS. O kada eisit namo?

EUDŽENIJUS. Jūs pradedat man įkyrėti.

RIDOLFAS. Daugiau nė žodžio nebesakysiu.

Iš lošyklos išeina Leandras.

Keturiolikta scena

Leandras ir tie patys.

LEANDRAS. Koks šaunuolis! Aplošė mane: jei nebūčiau metęs žaidimo, būtų visai mane pribaięęs.

EUDŽENIJUS. Matot, koks aš!

LEANDRAS. Puikiai lošiat!

EUDŽENIJUS. Lošiu taip, kaip reikia lošti.

DON MARCIJUS. (*Leandruj*). Kiek pralošėt?

LEANDRAS. Užtektinai.

DON MARCIJUS. (*Eudženijui*). Kiek išlošėt?

EUDŽENIJUS. (*Linksmaj*). Šešis cechinus.

RIDOLFAS. (*Sau*). Kvailelis. Nuo vakar vakaro pralošė trisdešimt cechinų, o kai šešis išlošė, jau mano, kad čia didžiausias lobis.

LEANDRAS. (*Sau*). Reikia kartais ir pralošti, antraip visai nebesinorės prie kortų sėsti.

DON MARCIJUS. O ką veiksit su tais šešiais cechinais?

EUDŽENIJUS. Jei norit, pasivaišinsim už juos.

DON MARCIJUS. Pasivaišinkim.

EUDŽENIJUS. Einam į smuklę.

RIDOLFAS. (*Tyliai, Eudženijui*). Neikit, vėl suvilios lošti.

EUDŽENIJUS. (*Tyliai, Ridolfui*). Palikit mane ramybėj, šiandien man sekasi.

LEANDRAS. O kam į smuklę. Liepsim paruošti pietus čia, viršum lošyklos, Pandolfo bute.

EUDŽENIJUS. Kaip norit. Užsakysim pietus viešbutyje ir liepsim nunešti ten, į viršų.

DON MARCIJUS. Jūs taurūs vyrai, aš visur drauge su jumis.

LEANDRAS. Ei, pone Pandolfai!

Jeina Pandolfas.

Penkiolikta scena

PANDOLFAS. Ko pageidaujat?

LEANDRAS. Jei norit suteikti mums malonumą, leiskit papietauti savo bute.

PANDOLFAS. Klausykit, bet matot, aš juk... už butą turiu mokėti.

LEANDRAS. Žinom, mes jums užmokėsim.

EUDŽENIJUS. Žinot, kas mes. Už viską užmokėsim.

PANDOLFAS. Puiku! Tegu ruošia valgį. O aš liepsiu sutvarkyti. (*Eina į lošyklą*).

EUDŽENIJUS. Na, kas eis užsakyti?

LEANDRAS. (*Eudženijui*). Čia jūsų reikalas: jūs ten saviškis.

DON MARCIJUS. Taip, taip, eikit patys.

EUDŽENIJUS. Bet dainelėj dainuojama: „Kur taurėj putoja vynas, tenai reikia ir merginos“.

RIDOLFAS. (*Sau*). Na, dar ir merginų užsimanė.

DON MARCIJUS. Grafas galėtų šokėją pakviesti.

LEANDRAS. O kodėl ne? Niekas nekliudo pakviesti jos į mano draugų būrį.

DON MARCIJUS. Ar teisybė, kad jūs ketinat ją vesti?

LEANDRAS. Dabar ne metas apie tai kalbėti.

EUDŽENIJUS. O aš pakviesiu maldininkę.

LEANDRAS. Kas ten per maldininkė?

EUDŽENIJUS. Dora, išauklėta moteriškė.

LEANDRAS. Eikit užsakyti pietų.

EUDŽENIJUS. Kiek mūsų? Mes trys, dvi damos – viso labo penki. Don Marcijau, turit damą?

DON MARCIJUS. Ne, aš be damos.

EUDŽENIJUS. Ridolfai, ateikit ir jūs pietauti su mumis.

RIDOLFAS. Ačiū, turiu darbo kavinėje.

EUDŽENIJUS. Na, nereikalaukit prašymo.

RIDOLFAS. *(Tyliai, Eudženijui).* Jūs, rodos, pernelyg jau būsit įsismaginęs.

EUDŽENIJUS. O ką daryti? Išlošiau ir noriu pasilinksinti.

RIDOLFAS. O paskui?

EUDŽENIJUS. Tik astrologai galvoja apie ateitį. *(Eina į viešbutį).*

Ridolfas eina į kavinę.

Šešiolikta scena

Don Marcijus ir Leandras.

DON MARCIJUS. Eikit šokėjos pakviesti.

LEANDRAS. Kai viskas bus paruošta, pakviesiu.

DON MARCIJUS. Sėskim. Kas girdėti pasaulyje?

LEANDRAS. O kas man rūpi! *(Abu sėdasi).*

DON MARCIJUS. Ar girdėjot, kad rusų kariuomenė atsitraukė žiemoti?

LEANDRAS. Ir gerai padarė: vadinasi, taip reikia.

DON MARCIJUS. Ne, blogai padarė. O kam paliko užimtas pozicijas?

LEANDRAS. Teisybė. Geriau būtų nuo šalčio stipę, bet savo pozicijų neužleidę.

DON MARCIJUS. Ne, ne, senjore, jie negalėjo likti ir rizikuoti, kad šaltis juos pribaugtų.

LEANDRAS. Vadinasi, jiems reikėjo veržtis į priekį.

DON MARCIJUS. Ne, senjore. Na, ir intendantas būtų iš jūsų. *(Pašaipiai)*. Atsitraukė žiemoti.

LEANDRAS. Tai ką jie turėjo daryti?

DON MARCIJUS. Pasižiūrėsiu į žemėlapij ir tada tiksliai pasakysiu, kur jie turėjo žygiuoti.

LEANDRAS. *(Sau)*. Priskreto kvailys!

DON MARCIJUS. Ar operoj buvot?

LEANDRAS. Taip, senjore.

DON MARCIJUS. Patiko?

LEANDRAS. Visai nebloga.

DON MARCIJUS. Jūsų prastas skonis.

LEANDRAS. Še tau, kad nori.

DON MARCIJUS. Iš kokio jūs krašto?

LEANDRAS. Iš Turino.

DON MARCIJUS. Niekam tikęs miestas.

LEANDRAS. O vis dėlto vienas gražiausių Italijoje.

DON MARCIJUS. Aš neapolietis. Pamatysi Neapolį ir gali numirt.

LEANDRAS. Ir venecijiečiai tą patį sako apie savo miestą.

DON MARCIJUS. Ar turit tabako?

LEANDRAS. *(Duoda tabokinę)*. Štai.

DON MARCIJUS. Oi, koks prastas tabakas!

LEANDRAS. Man toks patinka.

DON MARCIJUS. Jūs nieko neišmanot. Tikras tabakas. Štai – rape.

LEANDRAS. O man patinka ispaniškas.

DON MARCIJUS. Ispaniškas tabakas – smarvė.

LEANDRAS. O aš sakau, kad pats geriausias.

DON MARCIJUS. Ką? Jūs dar norit mokyti mane, koks tabakas geriausias, aš pats jį ruošiu, pats užsakau, pats perku ir čia, ir ten. Žinau ir vieną, ir antrą. *(Garsiai šaukia)*. Rapė. Rapė! Sakau, rapė!

LEANDRAS. *(Šaukia dar garsiau)*. Taip, senjore, rapė, rapė, rapė – pats geriausias tabakas.

DON MARCIJUS. Ne, senjore, rapė ne pats geriausias tabakas. Reikia išmanyti, o jūs pats nežinot, ką šnekat.

Eudženijus eina iš viešbučio.

Septyniolikta scena

Eudženijus ir tie patys.

EUDŽENIJUS. Kas čia per triukšmas?

DON MARCIJUS. Ne, apie tabaką niekas geriau už mane nenusimano.

LEANDRAS. O kaip pietūs?

EUDŽENIJUS. Tuo bus paruošti.

DON MARCIJUS. Ar maldininkė ateis?

EUDŽENIJUS. Ne, nenori.

DON MARCIJUS. Na, senjore, tabako žinove, kvieskite savo senjorą.

LEANDRAS. Einu. (*Sau*). Jei ir prie stalo jis taip kabinėsis, trenksiu jam lėkšte per snukį. (*Beldžia prie šokėjos durų*).

DON MARCIJUS. Ar rakto neturit?

LEANDRAS. Ne, senjore. (*Durys atidaromos, Leandras įeina*).

EUDŽENIJUS. Kaip nesmagu, kad toji maldininkė atsisako eiti!

DON MARCIJUS. Nori, kad jos maldautumėt.

EUDŽENIJUS. Sako, kad ji iš tikrųjų pirmą sykį atvažiavusi į Veneciją.

DON MARCIJUS. Na, tik man nepasakokit.

EUDŽENIJUS. Ar tikrai žinot, kad čia ta pati?

DON MARCIJUS. Tikrų tikriausiai. Na, štai pažiūrėkit – vos tik aš kelis žodžius su ja sušnekau, ji jau ir kviečia pas save, bet aš nėjau, nenorėdamas draugo įžeisti.

EUDŽENIJUS. Ar šnekėjot su ja?

DON MARCIJUS. Kur čia nešnekėsi?

EUDŽENIJUS. Ar ji jus pažino?

DON MARCIJUS. Kaip nepažins. Mane visi pažįsta.

EUDŽENIJUS. Žinot ką, eikit ir pakvieskit ją.

DON MARCIJUS. Jeigu aš eisiu, ji ims įtarti. O jūs štai ką padarykit – kai pietūs bus atnešti, nueikit ir be jokių kalbų atsiveskit ją.

EUDŽENIJUS. Padariau viską, ką galėjau, bet ji man ryžtingai pasakė neisianti.

Viešbučio tarnai neša staltieses, servetėles, lėkštes, valgymo įrankius, vyną, duoną, indus ir valgius į Pandolfo lošyklą, grįžta ir vėl kelis sykius praeina.

Aštuoniolika scena

Tarnai ir tie patys, vėliau Leandras ir Lizaura.

TARNAS. Senjore, sriuba ant stalo. *(Su kitais tarnais eina į Pandolfo lošyklą).*

EUDŽENIJUS. Kur grafas?

DON MARCIJUS. *(Smarkiai beldžia į Lizauros duris).* Širdede, greičiau, sriuba atauš.

LEANDRAS. *(Išeina, už parankės vesdamas Lizaurą).* Štai ir mes, štai ir mes!

EUDŽENIJUS. *(Lizaurai).* Leiskite jus pasveikinti.

DON MARCIJUS. *(Žiūrėdamas pro lornetą).* Nuolankus jūsų tarnas.

LIZAURA. Sveiki, senjorai!

EUDŽENIJUS. Labai džiaugiuosi, kad pagerbėte mus savo atvykimu...

LIZAURA. Norėjau grafui malonumą padaryti.

DON MARCIJUS. Ne mums.

LIZAURA. Tuo labiau ne jums.

DON MARCIJUS. Ir aš jums neketinu. *(Tyliai, Eudženijui).* Tokios rūšies žmonės neverti mano dėmesio.

EUDŽENIJUS. Na, eime – jau pietūs ant stalo. *(Lizaurai).* Prašom.

Lizaura ir Leandras eina į lošyklą.

DON MARCIJUS. Tai smarvė. Šlykštesnės nesu matęs. *(Eina į lošyklą).*

EUDŽENIJUS. Ir lapė sakė, kad vynuogės rūgščios. O aš kitaip manau. *(Eina į lošyklą).*

Devyniolika scena

RIDOLFAS. *(Savo kavinėje).* Tokio kvailio paieškoti reikia. Vargšė žmona. Kaip man jos gaila.

Dvidešimta scena

Eudženijus, don Marcijus, Leandras ir Lizaura. (Pandolfo bute atsidaro visus tris langus virš trijų krautuvėlių). Ridolfas gatvėje, vėliau Trapola.

EUDŽENIJUS. *(Prie lango).* Koks nuostabus oras. Kokia graži diena. Šiandien visai nešalta.

DON MARCIJUS. *(Prie antro lango).* Tarsi pavasarį.

LEANDRAS. *(Prie trečio lango).* Iš čia bent galima pažiūrėti į žmones, kurie vaikšto gatve.

LIZAURA. (*Greta Leandro*). Po pietų kaukes pamatysim.

EUDŽENIJUS. Sėskim! Sėskim!

Sėda. Eudženijus ir Leandras prie pat lango.

TRAPOLA. Kas nutiko, šeimininke?

RIDOLFAS. Tas kvailys, senjoras Eudženijus, don Marcijus ir grafas su šokėja pietauja ten, virtuvėje, Pandolfo bute.

TRAPOLA. (*Eina tolyn nuo kavinės ir žiūri aukštyn*). Gero apetito, senjorai!

EUDŽENIJUS. O, Trapola, valio!

TRAPOLA. Valio! Ar manęs jums nereikia?

EUDŽENIJUS. Gal nori gėrimus pilstyti?

TRAPOLA. Pilstyčiau, jei užvalgyti duotumėt.

EUDŽENIJUS. Eikš, eikš, duosim.

TRAPOLA. (*Ridolfui*). Šeimininke, jums leidus!

Įeina į Pandolfo lošyklą: viešbučio tarnas jo neleidžia.

TARNAS. Kur eini?

TRAPOLA. Vyno pilstyti mūsų ponams.

TARNAS. Nereikia ten tavęs. Savų užtenka.

EUDŽENIJUS. Trapola, eikš čia!

TRAPOLA. Einu. (*Tarnui*). O su tavimi nenoriu kalbėti. (*Išeina*).

TARNAS. (*Kitiems tarnams*). Saugokit valgio likučius, gali mums nieko nebelikti. (*Eina į viešbutį*).

EUDŽENIJUS. Senjore, don Marcijau! Į senjoros sveikatą! Valio!

VISI. Valio!

Įeina Vitorija su kauke.

Dvidešimta scena

Vitorija ir tie patys.

RIDOLFAS. Senjora kauke, ką įsakysit?

EUDŽENIJUS. Tegyvuoja geri draugai!

Vitorija, girdėdama jo balsą, eina į priekį, žiūri aukštyn ir pamato jį.

EUDŽENIJUS. Senjora kauke, į jūsų sveikatą! (*Geria*). Gal ateitumėt drauge su mumis papietauti. Sakykit, mes visi garbingi žmonės.

LIZAURA. (*Prie lango*). Kokią ten kaukę jūs kviečiat?

Tarnas iš viešbučio neša valgius į lošyklą.

EUDŽENIJUS. (*Vitorijai*). Nenorit, nereikia. Nedidelis daiktas. Mes ir geresnių už jus turim čia.

VITORIJA. Ak, man bloga. Daugiau nebeištersiu.

RIDOLFAS. Senjora kauke, jums bloga?

VITORIJA. (*Nusiimdama kaukę*). Ak, Ridolfai, padėkit man.

RIDOLFAS. Čia jūs?

VITORIJA. Deja, aš.

RIDOLFAS. Išgerkit gurkšnelį likerio.

VITORIJA. Ne, ne, duokit vandens.

RIDOLFAS. Ne, likerio. Prašom į kavinę.

VITORIJA. Ne, aš eisiu ten, pas tą šunsnuką ir jo akivaizdoje nusižudysiu.

RIDOLFAS. Dėl dievo meilės, eikit čia. Nurimkit.

EUDŽENIJUS. Tegyvuoja mūsų gražuolė. Kokios nuostabios akutės! (*Geria*).

VITORIJA. Ar girdit, ką tas nenaudėlis šneka? Ar girdit? Leiskit mane!

RIDOLFAS. Neleisiu jūsų, neleisiu! (*Laiko ją*).

VITORIJA. Jėgų nebeturiu. Gelbėkit, aš mirštu. (*Alpsta*).

RIDOLFAS. Dabar bus gerai. (*Sodina ją ir prilaiko*).

Viešbučio tarpduryje pasirodo Plačida.

Dvidešimt antra scena

Plačida ir tie patys.

PLAČIDA. Man rodos, tartum pro langą išgirdau savo vyro balsą: jeigu jis čia, kaip jį sugėdinsiu! (*Tarnui, kuris išeina iš lošyklos*). Sakykit, kas ten, tuose kambariuose?

TARNAS. Trys ponai: senjoras Eudženijus, antrasis – senjoras don Marcijus iš Neapolio ir trečiasis – grafas Leandras Ardentis.

PLAČIDA. (*Sau*). Plaminijaus tarp jų nėra, nebent vardą pakeitęs būtų.

LEANDRAS. Tegyvuoja laimė, kuri lošiant kortomis lydi senjorą Eudženijų!

VISI. Valio!

PLAČIDA. (*Sau*). Tai jis, nėra jokios abejonės. (*Tarnui*). Veskit mane pas tuos senjorus, noriu jiems pokštą iškrėsti.

TARNAS. Prašom! (*Veda pro lošyklą*).

RIDOLFAS. (*Vitorijai*). Nebijokit, čia nieko blogo.

VITORIJA. Jaučiu, kad tuoj numirsiu. (*Atsigauja*).

Pandolfo buto languose matyti sąmyšis: Plačidai jėjus, visi stoja ir laiko Leandrą, kuris nori ją užmušti.

EUDŽENIJUS. Liaukitės!

DON MARCIJUS. Ką jūs darot!

LEANDRAS. Eikit velniop!

PLAČIDA. Gelbėkit, gelbėkit!

Bėga žemyn: Leandras su špaga vejasi ją. Eudženijus jį laiko. Trapola su dubeniu valgio ir servetėle po kaklu šoka pro langą ir slepiasi kavinėje. Plačida įbėga į viešbutį, jai įkandin Eudženijus su špaga, gindamas ją nuo Leandro, kuris ją vejasi.

DON MARCIJUS. *(Išlenda iš lošyklos).* Rumores fuge. *(Pabėga).*

Tarnai eina į viešbutį, uždaro duris.

LEANDRAS. *(Špaga grasindamas Eudženijui).* Traukis iš kelio. Aš noriu eiti į viešbutį.

EUDŽENIJUS. Ne, nepavyks. Jūs kaip barbaras elgiatės su savo žmona, ir aš ją ginsiu ligi paskutinio kraujo lašo.

LEANDRAS. Prisiekiu, kad dar priversiu jus gailėtis! *(Puola Eudženijų).*

EUDŽENIJUS. Aš jūsų nebijau.

Puola Leandrą, priverčia jį trauktis ligi šokėjos durų, už kurių Leandras pasislepia.

Dvidešimt trečia scena

Eudženijus, Vitorija ir Ridolfas.

EUDŽENIJUS. Niekingas baily, tu bėgi? Slepiesi? Išeik, jei tau drąsos užtenka!

VITORIJA. *(Eidama prie Eudženijaus).* Jei trokštat kraujo, žudykit mane!

EUDŽENIJUS. Eikit iš čia, kvaila beprotė moteriškė.

VITORIJA. Ne, gyva aš su jumis nesiskirsiu.

EUDŽENIJUS. Velniai rautų! Eikit, nes už save aš neatsakau. *(Grasindamas špaga).*

RIDOLFAS. *(Išbėga su špagą ir užstoja Vitoriją).* Ką jūs čia prasimanėt? Ką norit daryti? Manot, kad visi tos jūsų špagos bijo? Jei niekas negins tos vargšės moteriškės, aš ginsiu ją. *(Vitorijai).* Senjora, eikit su manimi ir nieko nebijokit.

VITORIJA. Ne, mielas Ridolfai: jei mano vyras nori mane nužudyti, tegu įvykdo savo norą. Na, žudyk mane, niekše, žmogžudy, išdavike! Žudyk mane, bjaurus ištvirkėli, beširdi!

Eudženijus priblokštas kiša špagą į makštis.

RIDOLFAS. Ak, senjore Eudženijau! Matau, kad jūs gailitės, ir prašau atleisti, kad taip piktai su jumis kalbėjau. Bet kas gi pagailės vargšės senjoros? Nejau jos ašaros jums širdies nesugraudino?

Eudženijus tylėdamas šluostosi ašaras.

Žiūrėkit, senjora Vitorija, žiūrėkit – jis verkia, jis pasikeis, jis myli jus.

VITORIJA. Krokodilo ašaros. Kiek sykių jis žadėjo pasikeisti? Kiek sykių su ašaromis akyse mane apgaudinėjo? Nebetikiu juo: jis išdavikas, nebetikiu.

Eudženijus svyruoja tarp gėdos ir pykčio. Nevilties pagautas, meta žemėn skrybėlę ir eina į kavinę.

Dvidešimt ketvirta scena

Vitorija ir Ridolfas.

VITORIJA. Kodėl jis tyli?

RIDOLFAS. Jam gėda.

VITORIJA. Nejau žmogus gali per minutę pasikeisti?

RIDOLFAS. Matyt, gali. Jei mudu būtumėm tik verkę ir maldavę, jis dar čia tebesiautėtų. O kai mudu tik truputį perširdom, kai įsidrąsinom, jis ir nutilo. Supranta, kaltas esąs, norėtų atsiprašyti – nežino kaip.

VITORIJA. Mielas Ridolfai, eime jo paguosti!

RIDOLFAS. Guosti eikit viena, be manęs.

VITORIJA. Pirma jūs nueikit, paskui pasakysit, kaip man elgtis.

RIDOLFAS. Na, gerai. Eisiu pasižiūrėti. *(Eina į kavinę).*

Dvidešimt penkta scena

Vitorija viena, paskui Ridolfas.

VITORIJA. Na, mano ašaras jis matė paskutinį kartą. Arba jis pataisys ir bus mano mylimas vyras, arba užsispirs, o tada aš jau nebepakėsiu...

RIDOLFAS. Senjora Vitorija, blogos žinios: jo ten nėra – išėjo pro kiemo duris.

VITORIJA. Sakiau jums, kad jis klatingas ir užsispyręs.

RIDOLFAS. Manau, kad išėjo gėdos kamuojamas: neužteko drąsos žmonai prisipažinti kaltę ir prašyti atleidimo.

VITORIJA. Ne, jis puikiai žino, kaip jam lengvai kaltes atleidžia, tokia žmona kaip aš.

RIDOLFAS. Žiūrėkit, be skrybėlės išėjo. *(Pakelia skrybėlę).*

VITORIJA. Užtat, kad kvailas.

RIDOLFAS. Dėl to, kad suglumo, nebežino, ką daro.

VITORIJA. Bet jei jis gailisi savo poelgio, kodėl nesako man?

RIDOLFAS. Drąsos pritrūko.

VITORIJA. Nejuokinkit manęs.

RIDOLFAS. Žinot ką, eikit į mano kambarį, o aš eisiu jo paieškoti. Tikiuosi, kad atvesiu jį čia kaip šunytį.

VITORIJA. O gal man jį verčiau visai pamiršti?

RIDOLFAS. Ne, šį kartą paklauskite manęs: blogiau nebus.

VITORIJA. Gerai, palauksiu jūsų kambaryje. Galėsiu pasakyti, kad dėl vyro viską padariau. Bet jeigu jis mano meilės įvertinti nesugebės, prisiekiu jums, aš jo pradėsiu neapkęsti. *(Eina į kavinę).*

RIDOLFAS. Rūpinuos juo, kaip tikru sūnumi. *(Išeina).*

Lizaura dairydamosi patyliukais išeina iš lošyklos.

Dvidešimt šešta scena

LIZAURA. *(Viena).* Aš, vargšė aš, kaip man baisu! Koks piktadarys. Turi žmoną, o man galvą suka, vesti žada. Man reikia tik šokti, tik šokti: štai melancholija buvo apėmusi ir užsigėdžiau grafiene tapti. *(Eina į savo namą).*

TREČIAS VEIKSMAS

Pirma scena

LEANDRAS. Šitaip pasielgė su manimi!

LIZAURA. (*Pro duris*). Taip, taip, su jumis, melagi, apsišaukėli.

LEANDRAS. Kuo gi aš jums nusikaltau? Gal tuo žmoną paveržiau nuo jūsų?

LIZAURA. Jei būčiau žinojusi, kad jūs vedęs, jokių būdu nebūčiau įsileidusi.

LEANDRAS. Ne aš pirmasis pas jus atėjau.

LIZAURA. Bet tikrai paskutinis.

Įeina don Marcijus, žiūri pro lornetą ir pats sau juokiasi.

Antra scena

Don Marcijus ir tie patys.

LEANDRAS. Su manimi būdama, jūs veltui laiko negaišot.

LIZAURA. Taip, ir man šis tas nubyrėjo nuo jūsų gėdingų pajamų. Raustu tatai prisiminus, eikite velniop ir nedrįskite artintis prie mano namų!

LEANDRAS. Ateisiu savo daiktų pasiimti.

Don Marcijus juokiasi.

LIZAURA. Liepsiu kambarinei juos atnešti. (*Įeina į vidų ir uždaro duris*).

LEANDRAS. Taip įžeidė mane! Na, atsirūgs jai!

Don Marcijus kvatoja, bet į Leandrą atsigręžia rimtu veidu.

Ar matėt, bičiuli?

DON MARCIJUS. Kas nutiko? Aš ką tik atėjau.

LEANDRAS. Ar nematėt šokėjos čia prie durų?

DON MARCIJUS. Ne, nemačiau.

LEANDRAS. Menka bėda.

DON MARCIJUS. Eikit čionai, galit šnekėti su manimi kaip dera garbingam žmogui, galit manimi pasitikėti nebūkštaudamas, kad kas nors sužinos. Jūs svetimas kaip ir aš, bet šį miestą geriau už jus pažįstu. Jei jums reikia paramos, globos, patarimo, jei reikia paslaptį patikėti – aš mielai jums padėsiu.

LEANDRAS. Jūs toks malonus, kad aš mielai jums viską išpasakosiu. Tik susimildamas niekam neprasitarkit.

DON MARCIJUS. Kalbėkit.

LEANDRAS. Ta piligrimė – mano žmona.

DON MARCIJUS. Aišku.

LEANDRAS. Aš ją palikau Turine.

DON MARCIJUS. *(Sau).* Tai nenaudėlis.

LEANDRAS. Aš visai ne grafas Leandras.

DON MARCIJUS. Dar gražiau.

LEANDRAS. Mano tėvai nekilmingi žmonės.

DON MARCIJUS. Ar jūs ne kokio nors seklio sūnus?

LEANDRAS. Ką jūs šnekat, senjore! Mano tėvai neturtingi, bet dori žmonės.

DON MARCIJUS. Na, toliau, toliau.

LEANDRAS. Aš tarnavau kontoroje.

DON MARCIJUS. Sunkus darbas, ar ne?

LEANDRAS. Bet norėdamas pasaulio pažiūrėti...

DON MARCIJUS. Svetimais pinigais praturtėti...

LEANDRAS. Aš atvykau į Veneciją.

DON MARCIJUS. Kad čia suktybėmis verstumėtės.

LEANDRAS. Kuo mane laikote? Kas taip šneka su žmonėmis.

DON MARCIJUS. Klausykite, aš žadėjau jus paremti – išpildysiu pažadą. Žadėjau paslaptį išsaugoti – išsaugosiu, bet tarp mūsų šnekant, neuždrauskit man vieną kitą žodelį tarti juokais, kaip sakoma, draugiškai.

LEANDRAS. Matot, kaip aš įklimpau. Jei žmona mane išduos, aš žuvs.

DON MARCIJUS. Tai ką jūs darysit?

LEANDRAS. Reikia pabandyti ją iš Venecijos išgrūsti.

DON MARCIJUS. Na, na, tučtuoju matyti, kad jūs sukčius.

LEANDRAS. *(Griežtai).* Ką jūs, senjore, pasakėt?

DON MARCIJUS. Aš draugiškai, draugiškai.

LEANDRAS. Arba teks man išvažiuoti, kad tik jinai nesužinotų.

DON MARCIJUS. Aš jai nepasakysiu.

LEANDRAS. Ar patartumėt man išvykti?

DON MARCIJUS. Taip, tai būtų geriausia. Eikit tučtuoju, pasamdykit gondolą, liepkite nugabenti jus į Fusiną, sėskit į pašto kariatą ir važiuokit į Ferarą.

LEANDRAS. Vakare išvyksiu: jau netoli naktis. Reikia tik daiktus iš šokėjos pasiimti.

DON MARCIJUS. Kuo greičiausiai pasiimkit ir kuo skubiausiai važiuokit. Saugokitės, kad jūsų niekas nepamatytų.

LEANDRAS. Eisiu pro kiemo duris, tai niekas nepastebės.

DON MARCIJUS. (*Sau*). Juk aš sakiau, kad pas ją vaikšto pro kiemo duris.

LEANDRAS. Tik susimildamas niekam nesakykit.

DON MARCIJUS. Nesirūpinkit.

LEANDRAS. Tik vienos paslaugos prašau, atiduokit žmonai šituos du cechinus ir išsiųskite ją iš čia. Paskui man parašykit, ir aš tuojau sugrįšiu. (*Duoda du cechinus*).

DON MARCIJUS. Atiduosiu tuos cechinus. Dinkit iš čia!

LEANDRAS. Bet ar jūs įsitikinęs, kad ji išvažiuos?

DON MARCIJUS. Dinkit iš čia, velniai jus griebtų!

LEANDRAS. Jūs mane veжат?

DON MARCIJUS. Draugiškai, jūsų paties labui. Na, eikite, po galais.

LEANDRAS. (*Sau*). Na, ir žmogėnas! Jeigu jau draugus plūsta, tai kaipgi jis su priešais elgiasi? (*Eina į šokėjos namus*).

DON MARCIJUS. Senjoras grafas! Tai nenaudėlis! Senjoras grafas! Jei jis nebūtų kreipęsis į mane, būčiau jam tada visus šonkaulius lazda sutratinęs.

Iš viešbučio išeina Plačida.

Trečia scena

Plačida ir don Marcijus.

PLAČIDA. Kas bus, kas nebus, bet savo nedorą vyrą aš susirasiu.

DON MARCIJUS. Kaip gyvuojat, piligrime?

PLAČIDA. Jei neklystu, jūs vienas iš tų, kurie pietavę drauge su mano vyru?

DON MARCIJUS. Taip, tas pats. Ar atsimenat keptus kaštonus?

PLAČIDA. Būkit geras, pasakykit, kur tas išdavikas?

DON MARCIJUS. Nežinau. Bet jei ir žinočiau, nepasakyčiau.

PLAČIDA. Kodėl?

DON MARCIJUS. Todėl, kad jums būtų striuka, jeigu jūs jį surastumėt. Jis jus užmuštų.

PLAČIDA. Tada nors visos kančios pasibaigtų.

DON MARCIJUS. Ką jūs čia niekus tauškiate. Verčiau grįžkit į Turiną.

PLAČIDO. Be vyro?

DON MARCIJUS. Be vyro. O kas jums belieka. Jis niekšas.

PLAČIDA. Ką jūs šnekat? Bet aš noriu jį matyti.

DON MARCIJUS. Ak, jūs jo daugiau nebepamatysit.

PLAČIDA. Susimildamas pasakykit, jei žinot, kur jis. Gal išvažiavo?

DON MARCIJUS. Išvažiavo ir neišvažiavo.

PLAČIDA. Matau, kad jūs kažką žinot apie jį.

DON MARCIJUS. Ar aš? Ir žinau, ir nežinau, bet nieko nesakau.

PLAČIDA. Senjore, pagailėkit manęs.

DON MARCIJUS. Grįžkit į Turiną, ir daugiau galvos sau nekvaršinkit. Štai jums du cechiniai.

PLAČIDA. *(Ima cechinus).* Dievas jums atlygins. Bet kodėl jūs nieko nenorit man pasakyti apie vyrą? Aš išeinu baisiausiai nusiminusi. *(Verkia ir nori išeiti).*

DON MARCIJUS. *(Sau).* Vargšė moteriškė. *(Garsiai).* Paklausykit.

PLAČIDA. Ką pasakysit?

DON MARCIJUS. Jūsų vyras pas šokėją nuėjo daiktų pasiimti ir išeis pro kiemo duris. *(Išeina).*

PLAČIDA. Jis dar Venecijoje! Neišvykęs! Pas šokėją! Jei kas nors mane palydėtų, aš dar sykį pamėginčiau. Bet ką padarysiu viena pati? Kiekvienas gali mane nuskriausti.

Jeina Ridolfas ir Eudženijus.

Ketvirta scena

RIDOLFAS. Didelio čia daikto. Visi mes žmonės – ne angelai.

EUDŽENIJUS. Na, gerai, bet žmona manim nepatikės.

RIDOLFAS. Eime drauge, aš už jus kalbėsiu. Senjora Vitorija myli jus: viskas eis kaip sviestu patepta.

PLAČIDA. Senjore Eudženijau!

RIDOLFAS. Senjoras Eudženijus prašo palikti jį ramybėje. Jis turi savo bėdų, nėra kada jam jūsų reikalais rūpintis.

PLAČIDA. Aš neketinu jam kliudyti. Aš prašau visų pagalbos, nes mane ištiko didžiausia nelaimė.

EUDŽENIJUS. Iš tikrųjų, Ridolfai, ta moteris verta užuojautos – ji doriausia moteriškė, o jos vyras – niekšas.

PLAČIDA. Jis paliko mane Turine. Aš jį suradau Venecijoje: jis pagrasė užmušiąs mane ir vėl ruošiasi pabėgti.

RIDOLFAS. Ar žinot, kur jis?

PLAČIDA. Pas šokėją, kraunasi daiktus ir tuojau išeis.

RIDOLFAS. Kai jis eis, jūs jį ir pamatysit.

PLAČIDA. Jis eis pro kiemo duris, ir aš jo nepamatysiu. Jei pamatysiu, jis mane užmuš.

RIDOLFAS. Kas jums sakė, kad jis eis pro kiemo duris?

PLAČIDA. Senjoras don Marcijus.

RIDOLFAS. Žinot ką: eikit į kirpyklą, iš ten matyti slaptosios durys. Kai tik jį pamatysit, pašaukit mane ir leiskit man viską sutvarkyti.

PLAČIDA. Kirpėjas manęs neįsileis.

RIDOLFAS. (*Šaukia*). Pone Arabitai!

Iš kirpyklos išeina berniukas.

Penkta scena

Berniukas ir tie patys.

BERNIUKAS. Ko pageidaujat, senjore Ridolfai?

RIDOLFAS. Pasakyki šeiminkui, kad jis man padarytų didelę paslaugą, jeigu leistų šiai damai truputį pabūti jo kirpykloje, kol aš ateisiu jos pasiimti.

BERNIUKAS. Prašom, senjora. (*Drauge su Plačida eina į kirpyklą*).

Šešta scena

Ridolfas ir Eudženijus.

RIDOLFAS. Reikėtų pamėginti tai vargšei padėti. Jeigu ją išsiųstume drauge su vyru, senjora Vitorija, liautųsi pavyduliavusi. Ji jau žino apie piligrimę.

EUDŽENIJUS. Koks jūs geras žmogus. Jei reikės, jūs pats surasit šimtą draugų, kurie šoks jums į talką.

RIDOLFAS. Sergėk dieve, kad tik nereikėtų svetimų pagalbos prašyti. Pasaulyje tiek daug nedėkingumo.

EUDŽENIJUS. Bet kol aš gyvas, visada jums į pagalbą ateisiu.

RIDOLFAS. Dėkoju jums. Bet grįžkim prie reikalo. Ką jūs ketinat daryti? Gal norit mano kambaryje su žmona pasišnekėti arba ją į kavinę pasikviesti? Ar vienas eisit, ar su manimi? Sakykit.

EUDŽENIJUS. Kavinėje nepatogu. Jei eisiu su jumis, jinai varžysis, jei vienas eisiu, jei dar šaus į galvą akis man išdraskyti... Na, ką darysi, tegu išsiputoja, gal pyktis praeis. Vienas eisiu.

RIDOLFAS. Laimingai.

EUDŽENIJUS. Jeigu prireiks, pašauksiu jus.

RIDOLFAS. Na, eikit, eikit.

EUDŽENIJUS. Kaip manot, kas bus?

RIDOLFAS. Nieko blogo!

EUDŽENIJUS. Ar verks, ar šoks draskytis?

RIDOLFAS. Visko po truputėlį bus.

EUDŽENIJUS. O paskui?

RIDOLFAS. Vėl po senovei.

EUDŽENIJUS. Kol nekviesiu, neikit.

RIDOLFAS. Žinoma.

EUDŽENIJUS. Aš jums viską papasakosiu.

RIDOLFAS. Na, eikit.

Septinta scena

Ridolfas, vėliau Trapola ir berniukai.

RIDOLFAS. Vyras ir žmona? Juos gali palikti drauge, kiek tik nori. Ei, Trapola, vyrukai, kur jūs?

TRAPOLA. Čia!

RIDOLFAS. Pažiūrėkit kavinę, aš eisiu į kirpyklą. Jei senjoras Eudženijus šauks, praneškit man.

TRAPOLA. Gal aš galėčiau nueiti drauge su senjoru Eudženijum?

RIDOLFAS. Ne, senjore, verčiau jūs neikit, o žiūrėkit, kad čia kas neužeitų.

TRAPOLA. Kodėl?

RIDOLFAS. Todėl.

TRAPOLA. Eisiu paklausti, gal jis arbatos nori.

RIDOLFAS. Neikit, kol nekvietė. *(Eina į kirpyklą).*

Aštunta scena

Trapola, paskui don Marcijus.

TRAPOLA. Kai neleidžia eiti, tada baisiausiai rūpi.

Įeina don Marcijus.

DON MARCIJUS. Na, Trapola, mirtinai persigandai?

TRAPOLA. Truputėlj.

DON MARCIJUS. Ar senjoras Eudženijus vėl pasirodė?

TRAPOLA. Taip. Dabar jis ten. Tyliai!

DON MARCIJUS. Kur?

TRAPOLA. Tyliau. Kambaryje.

DON MARCIJUS. Ką jis veikia? Lošia?

TRAPOLA. *(Juokiasi).* Taip, senjore, lošia.

DON MARCIJUS. Su kuo?

TRAPOLA. *(Tyliai).* Su žmona.

DON MARCIJUS. Ten jo žmona?

TRAPOLA. Taip. Tik tyliau!

DON MARCIJUS. Eisiu pas jį.

TRAPOLA. Negalima.

DON MARCIJUS. Kodėl?

TRAPOLA. Šeimininkas uždraudė.

DON MARCIJUS. Dumk sau į šalį juokdary! *(Nori eiti).*

TRAPOLA. *(Pastoja kelią).* Sakau, jums, neikit!

DON MARCIJUS. O aš sakau, eisiu!

TRAPOLA. O aš sakau – neisit!

DON MARCIJUS. Aš tau lazda šonus išvanosiu.

Jeina Ridolfas.

Devinta scena

Ridolfas ir tie patys.

RIDOLFAS. Kas čia dedasi?

TRAPOLA. Veržiasi per prievartą, o nežino, kad ten, kur vyras ir žmona, trečias nereikalingas.

RIDOLFAS. Supraskit, senjore, ten eiti negalima.

DON MARCIJUS. O aš noriu.

RIDOLFAS. Šitoj kavinėj aš šeimininkas ir jūs ten neįeisit. Pats supraskit, jei nenorit, kad jus laikytų prievarta. O jūs, kol aš sugrįšiu, ten nieko neįleiskit. *(Beldžiasi į šokėjos duris ir jeina pas ją).*

Dešimta scena

Don Marcijus, Trapola, vėliau Pandolfas.

TRAPOLA. Ar girdėjot? Santuoką reikia gerbti.

DON MARCIJUS. *(Vaikštinėja pirmyn ir atgal).* Man pasakė! Neisit! Reikia gerbti... Man! O aš sau stoviu lyg niekur nieko? Nė žodžio nesakau? Nešoku mušti jo? Nenaudėlis! Stuobrys! Man! Man! *(Sėdasi).* Kavos!

TRAPOLA. Tuoju. *(Nueina ir atneša kavos).*

Jeina Pandolfas.

PANDOLFAS. Senjore, man reikia jūsų užtarimo.

DON MARCIJUS. Kas nutiko?

PANDOLFAS. Prasti mano reikalai.

DON MARCIJUS. Kodėl prasti? Sakyk, aš tau padėsiu.

PANDOLFAS. Senjore, jūs žinot, kad netrūksta piktų pavyduolių, kurie nori kenkti geriems žmonėms. Matydami, kad aš dorai uždirbu duonos kąsnį savo šeimai, šitie niekšai pranešė, kad aš turiu suklastotas kortas.

DON MARCIJUS. *(Ironiškai).* Kokie nenaudėliai. O tu toks garbingas žmogus. Iš kur sužinojai?

PANDOLFAS. Vienas mano bičiulis pasakė. Neabejoju, kad skundikai neturi įrodymų, nes mano lošyklą lanko tik dori žmonės ir niekas nieko bloga apie mane nepasakoja.

DON MARCIJUS. Ne, jei manęs paklaustų, aš gražių dalykėlių apie tave papasakoti galėčiau.

PANDOLFAS. Gerasis senjore, nepražudykit manęs! Meldžiu jūsų malonės, globos vargšams mano vaikeliams.

DON MARCIJUS. Ne, aš tau padėsiu. Leisk man sutvarkyti šitą reikalą. Bet ir pats nežiopsok. Ar tavo lošykloje nėra žymėtų kortų?

PANDOLFAS. Pats aš jų nežymiu... Bet kai kurie lošėjai žymi.

DON MARCIJUS. Kuo skubiau sudegink jas. Aš neišduosiu.

PANDOLFAS. Bijau, kad nesuskubsiu.

DON MARCIJUS. Paslėpk.

PANDOLFAS. Einu paslėpti.

DON MARCIJUS. O kur paslėpsi?

PANDOLFAS. Turiu slėptuvę po grindimis, pas velnias neatras. *(Eina į lošyklą).*

DON MARCIJUS. Na, sukčius tu neprastas.

Jeina persirengę policininkai ir seklys su kauke.

Vienuolikta scena

Don Marcijus, policininkai, vėliau Trapola.

DON MARCIJUS. Po dienos kitos išsiųs jį į galeras. Jei nors pusę jo suktybių išsiaiškins, patupdys jį į cypę.

SEKLYS. (*Scenos gilumoje, policininkams*). Pavaikščiokit čia netoliese. Kai pašauksiu, ateikit.

Policininkai išsiskirsto.

DON MARCIJUS. Žymėtos kortos. Tai niekšas!

SEKLYS. (*Atsisėda kavinėje*). Kavos!

TRAPOLA. Tuoju. (*Nueina ir atneša kavos*).

SEKLYS. Gražios dienos.

DON MARCIJUS. Ilgai nepabus.

SEKLYS. Ką darysi. Džiaugsimės, kol gražu.

DON MARCIJUS. Neilgai teks.

SEKLYS. Kai oras prastas, galim eiti į kazino kortom palošti.

DON MARCIJUS. Taigi, teks eiti ten, kur žmones apiplėšinėja.

SEKLYS. Šitoj lošykloj tikriausiai niekas nesukčiauja?

DON MARCIJUS. Nesukčiauja? Čia plėšikų lizdas.

SEKLYS. Rodos, Pandolfas jos šeimininkas?

DON MARCIJUS. Tas pats.

SEKLYS. Teisybę pasakius, teko girdėti, kad jis ir pats mėgsta.

DON MARCIJUS. Sukčius nematytas.

SEKLYS. Ar tik jūsų kada neaplošė?

DON MARCIJUS. Manęs neaplošė, ne toks aš kvailas. Bet visi, kurie jo lošykloje lankėsi, išėjo šunų lodyti.

SEKLYS. Kodėl jis pats nepasirodo, tikriausiai ko nors bijo.

DON MARCIJUS. Jis toj lošykloj kortas slepia.

SEKLYS. O kam jas slėpti?

DON MARCIJUS. Kaipgi neslėps, jei jos sužymėtos.

SEKLYS. Taip, be abejonės. O kur jas slepia?

DON MARCIJUS. Norit jam pokštą iškrėsti? Jis slepia po grindimis.

SEKLYS. (*Sau*). Na, man užteks.

DON MARCIJUS. Ar jūs, senjore, taip pat lošiat?

SEKLYS. Kartais.

DON MARCIJUS. Rodos, kad jūsų nepažįstu.

SEKLYS. Tuojau susipažinsit.

DON MARCIJUS. Ar jau išeinat?

SEKLYS. Sugrįšim.

TRAPOLA. Senjore, už kavą!

SEKLYS. Tuojau užmokėsiu. *(Eina į šalį iš švilpia).*

Policininkai susirenka ir įeina į Pandolfo lošyklą. Don Marcijus ir Trapola įdėmiai žiūri, kas darosi.

Dvylikta scena

Don Marcijus, Trapola.

TRAPOLA. Senjore, don Marcijau!

DON MARCIJUS. Kas čia per žmonės?

TRAPOLA. Taip, tikriausiai, čia sekliai!

Iš lošyklos išeina policininkai ir išveda surištą Pandolfą.

Trylikta scena

Pandolfas, policininkai ir tie patys.

PANDOLFAS. Senjore don Marcijau, dėkoju jums!

DON MARCIJUS. Man? Nežinau nieko.

PANDOLFAS. Mane tikriausiai pasiųs į galeras: bet ir jus vertėtų prie gėdos stulpo pastatyti. *(Išeina su policininkais).*

SEKLYS. Taip, senjore, mes užklupom jį tuo metu, kai jis slėpė kortas. *(Išeina).*

TRAPOLA. Eisiu pažiūrėti, kur jį nuves. *(Išeina).*

Keturiolikta scena

DON MARCIJUS. (*Vienas*). Velniai rautų. Ką aš padariau! Maniau, kad jis koks garbingas senjoras, o jis tik persirengęs seklys. Mane išdavė, mane apgavo. Aš geras. Aš geras žmogus ir su visais atvirai kalbuosi.

Iš šokėjos namų išeina Ridolfas ir Leandras.

Penkiolikta scena

Ridolfas, Leandras, don Marcijus.

RIDOLFAS. Puiku, tai man patinka: jei kas proto klauso, jau matyti, kad geras žmogus.

LEANDRAS. Štai kas man patarė išvažiuoti.

RIDOLFAS. Nuostabu, senjore don Marcijau! Puikius patarimus duodat! Užuoť sutaikęs jį su žmona, siūlot mesti ją ir išvažiuoti.

DON MARCIJUS. Sutaikyti su žmona? Tai neįmanoma. Jis jos nemyli.

RIDOLFAS. O man pavyko. Keliais žodžiais sugebėjau jį įtikinti: jis vėl sugrįš pas žmoną.

LEANDRAS. (*Sau*). Norom nenorom turiu grįžti, kitaip bus striuka.

RIDOLFAS. Einam pas senjorą Plačidą: ji čia kirpykloje.

DON MARCIJUS. Eikit pas savo mylimą žmoną!

LEANDRAS. Tarp mūsų šnekant, senjore don Marcijau, jūsų baisiai bjaurus liežuvis. Su meile aš!

(Drauge su Ridolfu eina į kirpyklą).

Šešiolikta scena

Don Marcijus, vėliau Ridolfas.

DON MARCIJUS. Visi peikia mano liežuvį. O ko jam trūksta? Teisybė, aš kartais pašneku čia apie vieną, čia apie kitą. Bet juk aš teisybę sakau, kodėl turėčiau tylėti? Atvirai kalbu apie viską, ką žinau, ir vien dėl to, kad aš toks geras, šitiek bėdų.

Iš kirpyklos išeina Ridolfas.

RIDOLFAS. Na, ir šituos sutaikiau.

DON MARCIJUS. Didysis Ridolfas. Jūs vyrus ir žmonas iš naujo sujungiat.

RIDOLFAS. O jūs išskiriat.

DON MARCIJUS. Kad jiems geriau būtų.

RIDOLFAS. Koks čia gerumas iš nedoro darbo.

DON MARCIJUS. (*Su panieka*). Baisus tu mokslinčius!

RIDOLFAS. Jūs už mane išmintingesnis, tik mano liežuvis kiek trumpesnis už jūsiškį.

DON MARCIJUS. Jžūliai kalbi!

RIDOLFAS. Jei galit atleisti, atleiskit, jei ne, liaukitės mane rėmęs.

DON MARCIJUS. Ir neberemsiu, ir neberemsiu. Kojos nekelsiu į tavo kavinę.

RIDOLFAS. (*Sau*). Duok dieve!

Iš kavinės išeina berniukas.

Septyniolikta scena

BERNIUKAS. Šeimininke, jus kviečia senjoras Eudženijus. (*Išeina*).

RIDOLFAS. Tuoju ateisiu. (*Don Marcijui*). Jums leidžiant.

DON MARCIJUS. Labai prašau, senjore politikieriau. Matyt, tikitės kokio pelno iš tų pastangų?

RIDOLFAS. Gerų žmonių meilės ir pagarbos, o tai man už viską brangiau. (*Išeina*).

DON MARCIJUS. Kvailys! Planai kaip tikro ministro. Kavinės šeimininkas vaidina taikytoją. Ir kaip neriasi iš kailio. Kiek laiko gaišta. Man ketvirčio valandos būtų užtekę.

Iš kavinės išeina Ridolfas, Eudženijus ir Vitorija.

Aštuoniolikta scena

Ridolfas, Eudženijus, Vitorija ir don Marcijus.

DON MARCIJUS. (*Sau*). Trys kvailiai: kvailys ištvirkėlis, kvailė pavyduolė, ir kvailys pagyrūnas.

RIDOLFAS. (*Vitorijai*). Patikėkit, aš taip džiaugiuosi!

VITORIJA. Mielas Ridolfai, jūs grąžinot ramybę, džiaugsmą, netgi gyvenimą.

EUDŽENIJUS. Patikėkit, mielas drauge, man įkyrėjo toks gyvenimas, tik aš nesugebėjau iš jo išsivaduoti. Jūs man atvėrėt akis ir patarimais ir priekaištais, ir paslaugomis, ir gerais darbais: jūs mane atvedėt į gerą kelią ir privertėt rausti dėl savo elgesio. Aš dabar kitas žmogus ir už viską turiu jums dėkoti.

RIDOLFAS. Ką jūs, senjore, aš to nevertas.

VITORIJA. Kol gyva būsiu, neužmiršiu to, ką jūs man padarėt. Sugrąžinot vyrą – o už jį nieko brangesnio man nėra pasaulyje. Aš tiek verkiu, taip bijojau netekti jo. Ir dabar verkiu, bet iš meilės, iš džiaugsmo; džiaugsmas pripildė mano širdį ir verčia užmiršti buvusį sielvartą. Ir už viską turiu dėkoti jums.

RIDOLFAS. Jūs ligi ašarų mane sugraudinot.

DON MARCIJUS. (*Žiūri pro lornetą*). Oi! Tai nelemti pakvaišėliai.

EUDŽENIJUS. (*Žmonai*). Ar norit grįžti namo?

VITORIJA. Ne, aš tokia užsiverkusi, susitaršiusi. Ten manęs laukia motina ir dar keli saviškiai: nenoriu, kad jie matytų ašaras mano akyse.

EUDŽENIJUS. Na, gerai, nurimkit, palauksim truputėlį.

VITORIJA. Ridolfai, ar neturi veidrodžio? Reikia žvilgterėti, kaip aš atrodau.

DON MARCIJUS. Taigi, vyras šukuoseną suvėlė.

RIDOLFAS. Jei norit žvilgterėti į veidrodį, einam į lošyklą.

EUDŽENIJUS. Ne, aš ten kojos nekelsiu.

RIDOLFAS. Ar girdėjot naujieną? Pandolfą į kalėjimą patupdė.

EUDŽENIJUS. Iš tikrųjų? Taip ir reikia nenaudėliui. Kaip jie visi mane apiplėšė.

VITORIJA. Einam, mielasis.

EUDŽENIJUS. Einam, jei ten nieko nėra.

VITORIJA. Negaliu žiūrėti į save, kai aš tokia susivėlusi. (*Linksmi įbėga į lošyklą*).

EUDŽENIJUS. Vargšėlė, kaip ji džiaugiasi. (*Įeina į lošyklą*).

RIDOLFAS. Einu, padėsiu jiems. (*Eina įkandin*).

Devyniolikta scena

Don Marcijus, Leandras ir Plačida.

DON MARCIJUS. Žinau, kodėl Eudženijus su žmona susitaikė. Jis prasilošė, nebeturi iš ko gyventi: žmona jauna, graži... Neblogai sugalvota: Ridolfas tarpininkauja.

Iš kirpyklos išeina Leandras ir Plačida.

LEANDRAS. Einam į viešbutį jūsų daiktų pasiimti.

PLAČIDA. Kaip jūs išdrįsot palikti mane?

LEANDRAS. Na, užteks apie tai, aš dabar kitaip gyvensiu.

PLAČIDA. Duok dieve!

DON MARCIJUS. (*Pašaipiai*). Nuolankus jūsų tarnas, jūsų šviesybe, ponas grafe!

LEANDRAS. Mano pagarba, senjore patrone, senjore plepy!

DON MARCIJUS. Leiskit jus pasveikinti, senjora grafiene!

PLAČIDA. Laba diena, senjore keptų kaštonų kavalieriau!

Drauge su Leandru eina į viešbutį.

DON MARCIJUS. Dabar dviese kelias po pasaulį ir žmones apgaudinės. Visas turtas – kortų kaladė.

Dvidešimta scena

Lizaura prie lango, don Marcijus.

LIZAURA. Piligrimė nuėjo į viešbutį su tuo nelemtu Leandru. Jei ji čia liks ilgiau, išsikraustysiu iš šių namų: nė vieno iš jų matyti nenoriu.

DON MARCIJUS. *(Su lornetu).* Nuolankus jūsų tarnas, senjora!

LIZAURA. *(Piktai).* Mano pagarba jums!

DON MARCIJUS. Kas jus ištiko, atrodo, pykstat?

LIZAURA. Stebiuosi, kaip tokius žmones leidžia į viešbutį.

DON MARCIJUS. Apie ką jūs šnekat?

LIZAURA. Apie piligrimę, ji nedora moteris: anksčiau čia mūsų apylinkėj nieko panašaus nebūdavo.

Dvidešimt pirmą sceną

Plačida (prie viešbučio lango) ir tie patys.

PLAČIDA. Ei, sinjorina, ką jūs ten plepat apie mane? Aš dora moteriškė. Nežinau, ar apie jus taip galima sakyti.

LIZAURA. Jei būtumėt dora, nesibastytumėt po pasaulį, išmaldos prašydama.

(Don Marcijus žiūri pro lornetą: čia į vieną, čia į kitą ir juokiasi).

PLAČIDA. Aš čia su savo vyru atėjau.

LIZAURA. O pernai su kuo buvot?

PLAČIDA. Anksčiau niekad nesu buvusi Venecijoje.

LIZAURA. Melagė! Pernai jūs čia vaidavot baisią varguolę.

Don Marcijus žiūri pro lornetą ir juokiasi.

PLAČIDA. Kas jums sakė?

LIZAURA. Štai kas: senjoras don Marcijus.

DON MARCIJUS. Nieko aš nesakiau.

PLAČIDA. Tokios nesąmonės jis negalėjo pasakyti. Štai apie jus ir jūsų elgesį jis iš tikrųjų viską man papasakojo. Sakė, kuo jūs verčiatės ir kaip patyliukais pro kiemo duris priiminėjat visokiausius svečius.

DON MARCIJUS. Nesakiau.

PLAČIDA. Sakėt, kaipgi.

LIZAURA. Ne jau senjoras don Marcijus galėjo taip mane apšmeižti.

DON MARCIJUS. Patikėkit, nieko aš nesakiau.

Dvidešimt antra scena

Eudženijus atidaro langą Pandolfo bute, antrą langą atidaro Ridolfas, trečią – Vitorija. Tie patys.

EUDŽENIJUS. Taip, man sakė tą patį ir apie vieną, ir apie kitą. Apie piligrimę kalbėjo, kad ji pernai po Veneciją šlaistėsi, apie šokėją, kad ją svečiai lanko pro kiemo duris.

DON MARCIJUS. Aš iš Ridolfo visa tai girdėjau.

RIDOLFAS. Šitaip šnekėti aš nemoku. Mes dėl to netgi susibarėm. Aš įrodinėjau, kad senjora Lizaura dora moteris, o jūs įrodinėjot, kad ji pasileidusi.

LIZAURA. Bjaurybė!

DON MARCIJUS. Meluoja!

VITORIJA. Jis ir man sakė, kad mano vyras turi artimų ryšių ir su šokėja, ir su piligrime, kad jos esančios labai netikusios moterys.

PLAČIDA. Niekšas!

LIZAURA. Nedorėlis.

Dvidešimt trečia scena

Leandras (prie viešbučio durų) ir tie patys.

LEANDRAS. Taip, senjore, taip. Jūs čia daug košės privirėt: apšmeižėt dvi doras moteris.

DON MARCIJUS. Ir šokėja dora?

LIZAURA. Taip, ir aš didžiuojuosi. Draugavau su senjoru Leandru tik dėl to, kad tikėjausi už jo ištekėti, nežinojau, kad jis vedęs.

PLAČIDA. Taip, jis vedęs, aš jo žmona.

LEANDRAS. Jei būčiau paklausęs senjoro don Marcijaus, vėl būčiau nuo jos pabėgęs.

PLAČIDA. Niekšas!

LIZAURA. Apgavikas!

VITORIJA. Liežuvautojas!

EUDŽENIJUS. Plepys!

DON MARCIJUS. Jūs man taikot? Pačiam doriausiam žmogui žemėje?

RIDOLFAS. Jei norit būti doras, negana suvokti: visada turit elgtis dorai.

DON MARCIJUS. Aš nieko blogo nesu padaręs.

Jeina Trapola.

Dvidešimt ketvirta scena

Trapola ir tie patys.

TRAPOLA. Gražiai pasidarbavo senjoras don Marcijus.

RIDOLFAS. O ką jis padarė?

TRAPOLA. Apskundė Pandolfą: jį surišo ir sakė – rytoj rykštėmis plaks.

RIDOLFAS. Jis skundikas! Lauk iš mano kavinės. *(Traukiasi nuo lango).*

Jeina berniukas iš kirpyklos.

Dvidešimt penkta scena

Berniukas ir tie patys.

BERNIUKAS. Senjore šnipe, prašom pas mus daugiau nebeiti barzdos skustis.

Ateina tarnas iš viešbučio.

Dvidešimt šešta scena

Tarnas iš viešbučio ir tie patys.

TARNAS. Senjore šnipe, malonėkit daugiau nebeateiti pas mus pietauti. *(Eina į viešbutį).*

PLAČIDA. Štai jums kepti kaštonai, senjore skundike. *(Traukiasi nuo lango).*

LEANDRAS. Prie gėdos stulpo, prie gėdos stulpo! (*Traukiasi nuo lango*).

VITORIJA. Ak, mielas senjore, don Marcijau! Vadinasi, tie dešimt cechinių, kuriuos paskolinot mano vyrui, buvo alga už šnipinėjimą. (*Traukiasi už lango*).

EUDŽENIJUS. Mano pagarba, senjore patikėtini. (*Traukiasi nuo lango*).

TRAPOLA. Leiskit jus pasveikinti, senjore skundike. (*Eina į kavinę*).

DON MARCIJUS. Aš pritrenktas, paniekintas: nesuprantu, kur aš. Aš šnipas? Aš šnipas? Mane šnipu laiko už tai, kad aš atsitiktinai demaskavau Pandolfo nusikaltimus. Policininko aš nepažinau, nesupratau klastos, aš visai nekaltas. O vis dėlto mane visi įžeidinėja, niekas nenori matyti, visi veja šalim. Taip, jie teisūs. Mano liežuvis anksčiau ar vėliau mane pražudys. Jis užtraukė man gėdą: blogiau jau negali būti. Pasiteisinimai nepadės. Praradau pasitikėjimą ir niekas jo nesugrąžins. Išvažiuosiu iš šito miesto su širdgėla. Išvažiuosiu, nes mano nelemtas liežuvis veja mane iš to krašto, kur visi žmonės gerai gyvena, džiaugiasi laisve, ramybe; visi, kurie elgiasi protingai, apgalvotai ir dorai.